

Datum vergadering : 29 maart 2022

Aanwezig:

Raadsleden:

Leefbaar 3B : Wouter Hoppenbrouwer, Jan Pieter Blonk, Marjolein Gielis, Henk Meester, Leon Erwich, Georgine Zwinkels, Johan Philippens
VVD : Nathalie van Bakel, Marloes Draak, Eric Kampinga, Ed van Santen, Mauriel van As, Matthijs Machielse
CDA : Matthijs Ruitenbergh, Nelleke Bouman, Hans van der Stelt, Dave Bergwerff, Frans Ammerlaan
CU : Kees-Willem Markus, Jurjen Dieleman, Paul Lieveerse
WIJ Lansingerland : Leon Hoek, P. van Olst, Jan Jumelet
D66 : Ineke den Heijer, Erik Jonker, Michiel Muis
GroenLinks : Marko Ruijtenberg, Selgei Gabin

Wethouders : Simon Fortuyn, Kathy Arends, Titia Cnossen

Voorzitter

: Pieter van de Stadt

Griffier

: Bert Schouten, Lianne van den Houten

Afwezig:

Leefbaar 3B : Don van Doorn, Machiel Crielaard
VVD : Alexander Kuipers
PvdA : Petra Verhoef

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, om 20.00 uur: Als u plaats gaat nemen, dan open ik deze raadsvergadering van de oude gemeenteraad van Lansingerland, 29 maart 2022. Het is een plechtig moment, want het is een moment waarop ten eerste u gaat beslissen of de nieuwe raad morgen mag beginnen. In Wageningen hebben ze een hertelling gevraagd, dus het wordt nog spannend vanavond. En natuurlijk het mooie moment waarop wij afscheid gaan nemen van een aantal raadsleden. Ik zeg 'mooi moment' omdat gelukkig de meeste raadsleden vrijwillig vertrekken. Zij hebben er een mooie periode op zitten en een aantal een hele mooie periode. Er zijn gelukkig maar weinig raadsleden die ons moeten verlaten, hoewel dat voor hen natuurlijk een triest moment is, want een ieder die zich aanmeldt doet dat met volle overtuiging en met volle inzet om de nieuwe periode in te gaan. Daarover straks meer.

Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Kuipers, die gelijk op vakantie vertrokken is. Hij had vakantie verdiend, want hij had heel lang in de raad gezeten. Verder is afwezig de heer Van Doorn en de heer Crielaard, beiden van L3B. De heer Van Doorn zal als fractievoorzitter door mevrouw Gielis worden vervangen. En verder bericht van verhindering van mevrouw Verhoef van de PvdA. Verder hebben wij geen mededelingen.

2. Trekken van het lot ter bepaling van het raadslid bij wie een eventuele stemming zal beginnen

De voorzitter: Dat is nummer 23, de heer Markus.

3. Vaststelling van de agenda

De voorzitter: Iemand over de agenda? Nee, dan stellen we die vast.

4. Kennisneming proces-verbaal van de verkiezingsuitslag van de gemeenteraad 2022

De voorzitter: Iemand nog een leespauze nodig? Of heeft u er allemaal kennis van genomen? Ik denk dat u er allemaal kennis van genomen heeft.

5.a. Aanwijzen leden commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven door de voorzitter

De voorzitter: In overleg met de griffier wijs ik aan als voorzitter de heer Matthijs Ruitenbergh en als leden mevrouw Van Bakel en de heer Dieleman.

5.b. Onderzoek geloofsbrieven

De voorzitter: Hiervoor schors ik de vergadering en stel de commissie in de gelegenheid zich met de griffier terug te trekken. Ik schors de vergadering voor enkele minuten.

Schorsing

De voorzitter: Ik heropen de vergadering en ik heropen ook de agenda.

5.c. Verslag van de voorzitter van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven

De heer Ruitenbergh, CDA: Het was een stevige zit van de commissie geloofsbrieven, maar toch kan ik u namens de commissie met dank aan de griffier voor al zijn ondersteuning het volgende mededelen. De commissie uit de gemeenteraad van Lansingerland in wier handen werden gesteld de geloofsbrieven en verdere bij de kieswet gevorderde stukken ingezonden door de alle in het raadsvoorstel WR22.00015 genoemde personen benoemd tot lid van de gemeenteraad van Lansingerland en rapporteert de gemeenteraad van Lansingerland het volgende. De commissie heeft bovengenoemde bescheiden onderzocht en in orde gevonden. Gebleken is dat de benoemden aan alle in de gemeentewet gestelde eisen voldoen. De commissie adviseert tot hun toelating als lid van de gemeenteraad van Lansingerland. Mede namens mijn collega's uit de commissie Nathalie van Bakel en Jurjen Dieleman.

6. Vaststelling tot toelating van de leden van de gemeenteraad

De voorzitter: U heeft het stuk en het beslispunt voor u. Ik vraag u of u daar nog iets over wilt zeggen of het woord wilt voeren bij dit agendapunt. Dat is niet het geval. Dan vraag ik of u stemming wenst. Of kunnen we dit unaniem aannemen? Ik denk zomaar dat we dit unaniem kunnen aannemen. Dan zeg ik dat wij het besluit de toelating tot de gemeenteraad van Lansingerland van de 33 nieuw gekozen en benoemde raadsleden op basis van het uitgebrachte advies van de door de gemeenteraad uit haar midden benoemde commissie voor de geloofsbrieven en overeenkomstig in de bijlage opgenomen lijst met namen van de benoemde raadsleden, wij besluiten als zodanig (hamerklap). Dan hebben wij in feite een nieuwe raad.

7. Afscheid vertrekkende raadsleden

De voorzitter: Het afscheid van 12 raadsleden die ons verlaten, waarbij ik al aangegeven heb, dat de heer Kuipers afwezig is, maar nog altijd 11 raadsleden die ons verlaten. Dat is toch wel een bijzonder moment, want zij hebben zich vaak jarenlang met hart en ziel ingezet voor de Lansingerlandse gemeenschap. Ik denk dat wij hen daar allemaal ontzettend dankbaar voor mogen zijn.

We gaan als eerste afscheid nemen van Selgei Gabin. Ik heb geprobeerd voor iedereen een klein of groot puntje te vinden. Bij mevrouw Gabin denk ik aan: speak softly but carry a big stick. U spreekt letterlijk vaak zacht en wij moeten goed luisteren, maar u heeft wel een ruggengraad waar je u tegen zegt. U staat voor uw punt en maakt dat altijd duidelijk en komt daar voor op en u komt op voor de inwoners voor wie u het doet. Dat wordt ook beloond, want u bent het vertrekkende raadslid met de meeste voorkeursstemmen van degenen die vertrekken. Sterker nog, u heeft voor 2 zetels voorkeursstemmen gehaald. Dus niet alleen ik vind het jammer om u te zien gaan, maar er zijn 450 Lansingerlanders die het spijtig vinden dat u gaat. U had zelfs bijna de fractievoorzitter gepasseerd, dat is echt een prestatie, want de heer Ruijtenbergh heeft ook een stevige achterban. In 2018 bent u gekomen, ook met voorkeursstemmen, dus u heeft het twee keer gedaan en geheel zelf gedaan. U maakte deel uit van de commissie samenleving en dat past bij wat ik net al zei: u vecht voor de mens, met name ook voor de vluchtelingen in onze samenleving in welke hoedanigheid dan ook. Mevrouw Gabin, Selgei, u bent een zeer betrokken raadslid geweest de afgelopen 4 jaar en ik dank je daarvoor namens de hele raad ontzettend. Ik zal je missen, wij zullen je missen, ik denk dat Marko je zal missen. Ik gun ieder raadslid op zijn minst in ieder geval één partner in de raad, dat maakt het werk gewoon leuker, dan kan je sparren. Marko zal het nu alleen moeten doen. Het is ook jammer voor GL, dat je vertrekt. Het is jammer voor al die kiezers in Lansingerland, die hun vertrouwen in jou hebben uitgesproken. Maar je bent jong, we zien je vast nog wel een keer terug in welke hoedanigheid dan ook. Ik wens je ontzettend veel succes. Ik geef nu graag het woord aan je fractievoorzitter.

De heer Ruijtenbergh, GL: De meeste dingen die ik in mijn speech wilde zeggen, heeft de voorzitter al gezegd. Selgei heeft zich de afgelopen jaren echt laten zien als de stille kracht, de motor van GL. Hoe we aankijken tegen messenbezit onder jongeren, lachgas, de minder bedeelde in deze samenleving, vluchtelingen, mensen die de Nederlandse taal minder goed machtig zijn of op andere manieren niet goed deel kunnen nemen aan deze samenleving, Selgei was er altijd voor die mensen, Selgei is er altijd voor die mensen. Ze vocht als een leeuw in fractievergaderingen daarvoor. In de fractievergaderingen was zij niet degene die daar de boventoon voerde en het hardste sprak. Met Menno en ik is het moeilijk om daar bovenuit te komen, maar toch, als Selgei sprak, sprak ze met inhoud, met gedegenheid, met kennis, met ontzettend veel kennis over de zaken waar zij over sprak. Wat zij zegt: het klopt. Ze praat geen onzin. Het heeft maar 17 stemmen gescheeld, of niet ik maar Selgei hier had gezeten. Dat geeft aan, dat zij een ontzettend grote en trouwe achterban heeft. Het geeft ook aan, dat zij heel veel bereikt heeft en heel veel gedaan heeft voor die mensen. Ik ga Selgei zeker missen in de raad. Het was ontzettend prettig als ik een punt had en ik wist het even niet om even aan haar te vragen: wat denk je, wat vind je ervan? Het was ook prettig omdat wij best wel op bepaalde momenten tegengesteld stemden, omdat wij allebei standpunten, ideeën en denkbeelden hadden die allebei horen bij GL, maar

die toch wel haaks op elkaar staan. Ook dat gaf ons de mogelijkheid om de verschillende aspecten van GL te laten horen en ook te kunnen laten zien in ons stemgedrag. Dat gaat niet meer, ik zit nu alleen, dat is jammer. Selgei keert niet terug in de raad, maar wel in de Lansingerlandse politiek. Ik kan hier vanavond melden, dat zij de komende jaren ook actief blijft in de commissie samenleving en om dat te doen wat zij de afgelopen 4 jaar heeft gedaan: vechten voor de mensen van Lansingerland en met name voor die mensen in Lansingerland die minder goed mee kunnen door wat voor omstandigheden dan ook. Dank u wel.

Mevrouw Gabin, GL: Ik wil de burgemeester en Marko beiden bedanken voor hun mooie woorden. We zijn heel erg blij met onze bevlogen fractieleider, die ook nog eens goed kan speechen. Zoals jullie hebben gehoord ben ik 4 jaar geleden met voorkeurstemmen in de raad gekomen. Ik was ontzettend vereerd om het vertrouwen te krijgen van zoveel inwoners. Opnieuw kreeg ik heel veel steun van de kiezers, nogmaals bedankt voor het vertrouwen. In de afgelopen 4 jaar heb ik veel geleerd over mijn eigen gemeente. Ik heb ook veel geleerd over het bedrijven van politiek. De fractie van GL begon heel enthousiast oppositie te voeren met ongelijke verhoudingen. In de Lansingerlandse politiek werd het groene en sociale tegengeluid des te belangrijker. Ik kom graag op voor de minderheden en de minder bedeelden in de samenleving en dat blijf ik doen, maar dan in de commissie samenleving. Afgelopen dagen is mij gevraagd of ik ermee ga stoppen. Mijn antwoord is: ik kan niet stoppen. Er liggen nog heel belangrijke dossier open zoals jeugdzorg, armoede en de opvang van vluchtelingen. Dat laatste onderwerp gaat me aan het hart, omdat ik in 1993 zelf als vluchteling terecht ben gekomen in Lansingerland. Ontzettend lieve en barmhartige burens en vrijwilligers hebben altijd de helpende hand uitgestoken. Zij hebben het verschil gemaakt en ons welkom laten voelen. Nu ook zitten we met grote uitdagingen en dienen wij opnieuw als gemeente belangrijke keuzes te maken. Mijn oproep is dan ook om een ieder uit te nodigen om zich te verdiepen in de ziel van een ander en daar een mens te ontmoeten om zich te bevrijden van verblindende vooroordelen, die als een muur tussen ons staan en ook tussen echt oplossingen in staan. Tenslotte wil ik de burgemeester en alle raadsleden, duo-raadsleden en de griffie natuurlijk bedanken voor de afgelopen 4 jaar. Dank.

De voorzitter: Namens D66 neemt afscheid Erik Jonker, de professional. Het is toch bijzonder dat je een raadslid hebt, die ook als beroep het controleren van het beleid van de overheid heeft, de algemene rekenkamer. Ik had nog gedacht: misschien was Lansingerland gewoon te klein voor de heer Jonker. Niet alleen is hij professioneel werkzaam bij de algemene rekenkamer en controleert hij het rijksbeleid, maar als we kijken naar het twitteraccount van de heer Jonker, dan reikt zijn blik nog veel verder dan dat. Dat hebben we in deze raad ook menigmaal gezien, laatstelijk een motie over Oekraïne. Een man met een passie voor de lokale, landelijke en de internationale overheid en politiek, die ons allen kritisch volgt. Ik had ook kunnen zeggen: ze zijn nog niet van me af. Want dat is ook de waarheid. Met de heer Jonker gaat er ook een stukje kennis verloren. Ik ken onze nieuwe raadsleden en achtergronden nog niet allemaal, maar de heer Jonker was ook een expert op het gebied van cyber security. Dat was ook waar de LinkedIn account met artikelen stopte, want na die functie is er niets meer gepubliceerd, maar dat gaf wel aan waar de passie zat. Cyber security, ICT is zo'n vakgebied waar je er eigenlijk één verplicht in je raad moet hebben. Een groot belang en eigenlijk snappen we er allemaal niets van. Behalve wethouder Fortuyn. Maar je moet er altijd één van hebben. Dat geldt overigens ook voor een goede jurist en een goede econoom, er zullen hier wat ogen oplichten, ook die kan je in feite niet missen. Er gaat een stukje kennis met de heer Jonker verloren. Meneer Jonker, de raad laat u achter, maar ook van u zullen we vast nog horen bij de overheid. Ik hoop u in ieder geval nog vaak te horen en te zien. Als er nog kritiek is op het gemeentelijk beleid van de algemene rekenkamer, dan weet ik waar het vandaan komt. Meneer Jonker, dank u wel.

Mevrouw Den Heijer, D66: Beste Erik, het slechte nieuws is dat we afscheid van je moeten nemen, maar het goede nieuws is, dat zeg ik dan ook gelijk richting de burgemeester, dat Erik heeft aangegeven actief te willen blijven in de commissies, dus zijn kennis en kunde gaan zeker nog terug komen. En hij zei: de rekenkamer gaat niet over gemeenten, dus dat is alweer een tweede les vandaag. Toch een kort officieel woordje, want we gaan je nog terugzien, ten overstaan van alle raadsleden en aanwezigen, want die aandacht heb je zeker verdiend. Je bent al lange tijd lid van D66, je hebt in het bestuur gezeten en je bent net als ik 2 termijnen geleden in de raad begonnen. In 2014 startte wij met 4 zetels en een wethouder, in 2018 startten we met 3 zetels in de oppositie. We hebben dus heel wat opties mee gemaakt en al die ervaring hebben we opgebouwd met elkaar en die lessen kunnen we heel goed gaan gebruiken in de toekomst. Je kan ook zeggen: die stabiele basis, die stevige achterban, waar we ook deze verkiezingen op door hebben kunnen bouwen, hebben we ook dankzij jou mogen leggen. Daar zijn we je heel erg dankbaar voor. Je hebt in de commissie samenleving gezeten in allerlei samenstellingen, met Rob en Eva en Ronald en iedereen die ik spreek prijst jouw plezierige voorbereiding en ook de heldere werkverdeling. Je werkte in de raad ook efficiënt en effectief, je hebt een nuchtere blik op de zaak en je kan heel goed afwegingen schetsen, waarop we de beslissingen moeten nemen. Dat is misschien ook niet zo gek als je in het dagelijks leven bij de rekenkamer werkt. Je bent altijd op hoofdlijnen en hebt ook een hoog realisme in je inbreng. Dat to-the-point is ook een gave die niet alle

raadsleden hebben. Twee inhoudelijke zaken die echt wel kenmerkend zijn voor jouw betrokkenheid. Ten eerste: je staat voor de menselijke maat in de zorg. Wij hebben toevallig allebei van dichtbij meegemaakt, of maken dat nog steeds mee, hoe lastig het kan zijn om de juiste zorg te vinden. Dat gaf ook jou extra motivatie om die zorg te verbeteren. Dat het voor alle inwoners vindbaar moet zijn en dat het echt maatwerk moet zijn en dat de barrières om zorg te krijgen verlaagd moeten worden. Het mag mensen niet in de weg staan om die zorg te vinden. Wij zijn samen hoog opgeleid en ook voor ons is het niet altijd even makkelijk om die zorg te vinden. Het tweede ding waar Erik zich altijd mee bezig hield, is dat hij de gemeenteraad de bredere context probeerde te laten zien. De burgemeester sprak er ook al over, er is een hele wereld buiten de gemeenteraad en die wordt nog weleens vergeten. Een wereld met bijvoorbeeld digitale uitdagingen en kansen. Digitale kansen voor betere dienstverlening. Maar ook de wereldse problemen zoals de pandemie, de vluchtelingenstromen en de bedreigingen van de grote wereldmachten. Het ging jou heel erg aan het hart, dat merkten we extra bij de discussie over het kinderpardon. Kortom, er zijn heel veel zaken waar je de D66-standpunten op een goede, inhoudelijke, prettige, degelijke manier hebt weerspiegeld. Dan kan ik ze nog maar eens herhalen, waar jij voor staat is: wij willen een gemeente waar iedereen vrij is en niemand laten vallen. We willen ook werken aan een gemeente die naar buiten kijkt en een bijdrage levert aan de toekomst van Nederland, maar ook aan de toekomst van de wereld. Als dank voor je inzet en betrokkenheid, deze 8 jaar, heb ik ook een cadeau voor je gekocht. Het is een biografie van een bekende D66'ster: het is een meisje en we noemen haar Els. Een biografie van een persoon, die ook echt bij jou past. Toen ik het las dacht ik: dat is iets wat we aan jou willen meegeven en ik zal het hierbij overhandigen. We gaan je missen, maar we gaan je ook niet missen, dat is het goede nieuws.

De heer Jonker, D66: Dank allereerst voor alle mooie woorden. Voorzitter, raadsleden, andere aanwezigen, internationaal staan vrijheid en democratie onder druk, maar het is goed ons te realiseren: die democratie begint overal lokaal, inwoners die gekozen worden en sturen op hun leefomgeving in een dorp of stad. Daarom ben ik dankbaar dat ik afgelopen 2 raadsperioden deel heb mogen uitmaken van deze raad. Want al doet de lage verkiezingsopkomst anders vermoeden, de lokale democratie, ons werk in de raad hier, doet er toe, het heeft impact, het raakt mensen in onze gemeente. Na 2 raadsperioden neem ik met een goed gevoel afscheid als raadslid. De samenwerking binnen de raad en fractie heb ik altijd als prettig ervaren, in het bijzonder met Ineke en Michiel, dank voor de mooie jaren, maar zeker ook alle duo-raadsleden, actieve leden van D66 die altijd erg betrokken waren bij ons werk. In dank hen voor hun energie en inzet. Verder wil ik burgemeester, griffie, alle ambtenaren en ondersteunend personeel, die zo geweldig de koffie voor ons regelde, hartelijk danken voor de afgelopen jaren. Ik heb me zowel inhoudelijk als facilitair altijd buitengewoon ondersteund gevoeld. Dat mag ook weleens gezegd worden. We hebben als raad de afgelopen periode best eendrachtig geopereerd. Natuurlijk waren er flinke politieke meningsverschillen, maar als we op een strategisch niveau naar de verschillende dossiers en onderwerpen kijken, zien we dat we wel een verschil hebben kunnen maken. We hebben Lansingerland beter achter gelaten dan we het hebben aangetroffen. Verder een speciaal woord van dank vanaf deze plek aan mijn vrouw en kinderen. Het slokt af en toe veel tijd en avonden op en ik wil hen danken voor hun steun daarbij in de afgelopen jaren. Vooruit kijkend, zoals al aangegeven, ik ga niet weg, maar ik wil de nieuwe raad en in het bijzonder de D66-fractie het allerbeste toewensen. Ik heb er dan ook alle vertrouwen in dat zij Lansingerland weer verder gaan verbeteren en ontwikkelen. Dank u wel.

De voorzitter: Namens de CU neem ik afscheid van degene die hier ooit als jongste raadslid binnen kwam Jurjen Dieleman. Daar heb ik maar één woord voor: oei. Het is voor een voorzitter spannen, maar ook een zegen om iemand in de raad te hebben, die gewoon de regels heel goed kent. Misschien wat minder dan hij uitdraagt, maar dat hij ze goed kent. Je weet: als Jurjen stil is, dan gaat het goed. Dat is ook wel prettig om te constateren af en toe. Jurjen was student politicologie en politieke geschiedenis en ontwikkelde zich op jeugdige leeftijd tot het juridisch geweten van de raad. Alleen aan het eind van de avond komen we bij degene die hem daarin gaat evenaren, dat is de laatste van wie wij afscheid zullen nemen. Vrij bijzonder. Ook raadsleden moesten er af en toe aan wennen, dat het jonkie het beter wist. Dat is voor veel mensen een moeilijke situatie. Scherpe debater, veel inhoud, veel humor en niet te vergeten een fijn mens. Opgefallen in Bleiswijk bij een jeugddebat in 2009, toen al gereputeerd. Ik weet niet hoe oud Jurjen toen was, maar het was niet oud. Hoe jong. Voor de gemeente heb je veel gedaan. Niet alleen het raadswerk hier, maar je hebt een buitengewoon belangrijke rol gespeeld in de metropoolregio, waar je je met andere raadsleden met hart en ziel voor hebt ingezet, verslag hebt uitgebracht aan de raad, waar je ook van de raad ontzettend veel vertrouwen in kreeg. Je hebt hard gewerkt, ik zeg de heer Jonker maar na: de afgelopen jaren ook veel bereikt. Namens de raad bedankt.

De heer Markus, CU: Het is lastig om iemand aan te spreken die naast je zit en als de voorzitter van de raad al de helft van je punten heeft weggekaapt. Misschien moeten we het de volgende keer maar andersom doen. Jurjen, jouw politieke carrière begon inderdaad al op jonge leeftijd. Als 12-jarige nam je deel aan het jeugddebat. Niet om toe te zien, nee, je legde gelijk toenmalig wethouder De Rijke het vuur aan de schenen. Een politiek talent was geboren. André Nieuwlaat volgde dat debat en heeft zich

een uitstekende scout getoond. Vanaf toen keek je af en toe mee in de fractiekeuken en in 2010 werd je onze webmaster. In 2012 deed je het fractiesecretariaat en toen Ankie in 2014 wethouder werd, werd jij op 2 juni 2014 benoemd als raadslid. Je volgde mij toen op als jongste raadslid. Ik zeg niet wat ons leeftijdsverschil is, maar het ging hard achteruit qua leeftijd. Vanaf toen maakten de raad, het college en de griffie kennis met dat jonge jochie, die zoveel wist en zich uitstekend kon verweren in debatten. De burgemeester zei het al, dat vond niet altijd iedereen even leuk. Een 19-jarige die je de les leest in een debat is toch wat gevoelig, heb ik gemerkt. Je zorgde ervoor dat je je goed inlas in de materie. Van het plein bij 't Vierkantje tot aan de metropoolregio, van een bestemmingsplan tot de jaarverslagen van allerlei financiële zaken. Kortom: veel gedaan. Je kwam altijd goed beslagen ten ijs. Daarnaast heb je, tussen haakjes, de vervelende gewoonte om gewoon veel dingen te weten. Zo kan ik mij nog goed een discussie herinneren over het reglement van orde. De exacte inhoud van de discussie weet ik niet precies meer, maar Jurjen zei B en de burgemeester en de griffie zeiden A. De discussie begon, maar André en ik wisten de uitslag van de discussie al. En inderdaad, Jurjen had gelijk, want de griffie keek in het oude reglement van orde. Naast mij zat een tevreden Jurjen. Maar snel denken en kort van stof zijn heeft ook een nadeel, bij eindeloos herhalende discussies begon je je toch wat te roeren en je maakte fysiek en met mimiek de voorzitter duidelijk dat er een einde moest komen aan de discussie. Ja, daarin konden we elkaar goed stimuleren. En ja, daar kregen wij allerlei opmerkingen over, van zowel de voorzitter als collega raadsleden: heb een beetje geduld. Naast alle inhoudelijke stukken en discussies ben je samen met Gerard Bovens en Kees van 't Hart de stichter van ons BOB-model, een prestatie om trots op te zijn. Jurjen had tomeloos veel energie. In zijn eerste periode als raadslid kon er niet genoeg vergaderingen, bijeenkomsten en werkgroepen zijn of Jurjen was van de partij. Hij snapte eigenlijk niet zo goed waarom anderen weleens een bijeenkomst oversloegen. Maar toen Jurjen klaar was met studeren, op zichzelf ging wonen, ging werken en een vriendin kreeg, toen kwam hij erachter dat het leven uit meer bestond dan alleen politieke vergaderingen. Zeker toen je bestuursadviseur werd in de gemeente Culemborg en je ook veel avonden weg moest voor je werk, was het lastig te combineren met politiek. Dat heeft je mede doen besluiten te stoppen met je politieke hobby. Of dat voor altijd is, is op deze leeftijd lastig te zeggen, we gaan het zien. Wat ik wel weet, is dat de gemeente Culemborg trots mag zijn op een energieke bestuursadviseur met veel politieke kennis en ervaring. Als fractie gaan we je missen, je stevige en duidelijke mening, je woordgrapjes, je analyse van de verkiezingen, mij achter de broek aan zitten, het delen van de meest nuttige en nutteloze feitjes over politiek. Wat we ook gaan missen, dat weten weinig mensen, zijn je kleurrijke sokken. Je kan goede, kleurrijke sokken wel waarderen en we dachten onszelf te herinneren, dat jij een abonnement had om elke maand weer nieuwe sokken te krijgen. Dat klopt. Als CU hebben we de goede gewoonte om bij afscheid in de raad een symbolisch cadeau te geven. Laat de CU nou CU-sokken hebben laten maken. We hopen dat je deze met veel trots zal dragen en dat je als je ze draagt nog aan ons terugdenkt. Ik moet afronden, want 3 minuten is 3 minuten, daar weet Jurjen alles van. We willen bedanken voor alles wat je voor Lansingerland en CU hebt betekend. Het gaat je goed, samen met Rianne in je verdere leven samen. Veel zegen ook voor jullie in dit bijzondere jaar. Daarnaast wil ik ook nog de raad van 11 benoemen en bedanken: Wouter, Georgine, Henk, Mauriel, Nathalie, Eric Kampinga, Alexander, Matthijs, Hans, Erik Jonker en Selgei: ook namens CU bedankt voor de samenwerking in de afgelopen jaren en Gods zegen voor jullie toekomst.

De heer Dieleman, CU: Ja, er komt zo'n moment dat mensen je onder druk gaan zetten, dat je moet stoppen met sokken kopen, dus dan is het heerlijk als je weer eens sokken cadeau krijgt van iemand. De discussie was over het interpellatiedebat en over hoeveel termijnen raadsleden mochten spreken in een interpellatiedebat. Daar was het reglement van orde een keer op aangepast. Ja, daar zit je dan. Ik probeer mijn tijd vol te praten. Na 8 jaar zit het erop. Vanavond zit ik voor de laatste keer als raadslid in deze zaal en dat voelt best gek, laten we daar helder over zijn. De laatste keer op mijn vertrouwde plekje in deze raadszaal, de laatste keer met al deze fantastische collega's bij elkaar, de laatste keer dat ik mijn stem als gemeenteraadslid mag laten horen. Want dat is wat wij als gemeenteraadsleden, als volksvertegenwoordigers doen: wij geven dingen een stem. We krijgen stemmen en we geven dingen een stem. Sta mij toe de laatste keer dat ik mijn stem laat horen een tweetal bespiegelingen mee te geven aan de raad. Allereerst het volgende. Als raadsleden zijn we natuurlijk heel goed in het vertolken van geluiden die we in onze achterban horen. Dat is belangrijk, maar dat is niet de enige taak die we als raadsleden hebben. In de lokale democratie is de belangrijkste taak van een raadslid om een stem te geven aan wie geen stem heeft of wiens stem minder krachtig klinkt in het debat. Ik denk aan de stem van de oudere man, die zijn wereld steeds kleiner ziet worden en wacht tot er weer eens iemand op bezoek komt. Ik denk aan mensen, die door een fysieke beperking minder makkelijk mee kunnen komen. Aan de jongere die na 2 jaar sociale beperkingen door corona het eigenlijk allemaal niet meer ziet zitten. Aan de vrouw die haar kinderen moet beschermen tegen geweld achter de voordeur. Aan de vluchteling die verdreven van huis en haard door oorlog in Europa, buiten Europa, een plekje zoekt en in Lansingerland een nieuw bestaan mag opbouwen. Ook aan dat wat sowieso geen stem heeft, zoals de natuur, het klimaat en de generatie die nog moet komen en ook graag in Lansingerland wil wonen. Over het algemeen hebben we het met elkaar, zoals we hier bij elkaar zitten, zo waanzinnig goed. Laten we daarom vooral als raadsleden onze stem gebruiken om het goede te zoeken in deze samenleving voor dat wat een minder krachtige stem heeft en wie dat zo hard nodig heeft. Een tweede gedachte die ik mee

wil geven gaat over de manier waarop we in politiek en samenleving onze stem gebruik. We zien dat het maatschappelijk debat verruwt. Je hoeft Twitter maar te openen en je trekt een enorme beerput open. Dat baart mij zorgen. De gemeenteraad is de spil van de lokale democratie, een groot goed, de heer Jonker refereerde er ook al aan. De raad is een plek waar we met respect voor elkaars mening visies over het algemeen belang worden uitgewisseld. Laat de raad van Lansingerland daarin een voorbeeld zijn en blijven voor de samenleving. Geen plek waar een politiek spel wordt gespeeld, hoe leuk het ook is om op procedures een vergadering even stil te leggen. Maar laat het bovenal een plek zijn waar het goede wordt gezocht voor onze samenleving. Een stukje mildheid, of om het Bijbels te zeggen, een stukje genade naar elkaar is daarin onmisbaar. Ik ga mijn stem als raadslid nog voor één ding gebruiken, namelijk om een flink aantal mensen te bedanken. Veel dank aan alle mensen met wie ik heb mogen samenwerken in de afgelopen 8 jaar. Allereerst heel veel dank aan mijn 32 collega-raadsleden. Ik ben vereerd dat ik in de afgelopen 8 jaar samen met jullie de raad van onze prachtige gemeente mocht vormen. Dank aan de verschillende collegeleden, voor een deel hier aanwezig, voor de samenwerking. Dank aan iedereen die ons werk mogelijk maakte. Allereerst natuurlijk de medewerkers van de griffie, ambtenaren die voorstellen voorbereiden en weer aan de slag gingen met de dingen die de raad nou weer bedacht. Maar ook aan de bodes en medewerkers van de catering, die ervoor zorgden dat we hier continue konden vergaderen of thuis achter onze eigen laptops met goed ondersteunde vergaderingen. Een bijzonder woord van dank aan mijn partij, mijn CU-fractie. Dank aan onze fantastische steunfractieleden, wat fijn dat zovelen van jullie hier aanwezig zijn. Onze duo-raadsleden die zich steeds weer belangeloos inzetten om met ons mee te denken en door wiens talrijke aanwezigheid we nog steeds zo'n grote fractiekamer nodig hebben. Dank aan Ankie en Titia, onze CU-wethouders in de afgelopen colleges. Ontzettend veel aan mijn collega-raadsleden in de afgelopen jaren. André is hier niet, maar ook aan Paul en Kees-Willem. Ik heb ervan genoten om samen met jullie het CU-geluid te laten horen in deze raad, om af en toe boze blikken te krijgen, omdat we iets te hard grapjes aan het maken waren. En tijdens de digitale vergaderingen de app-gesprekken waar de grappen gewoon doorgingen ook al stoorden we daar geen andere mensen mee. Dan nog een aantal woorden van dank dicht bij huis. Dank aan iedereen die mij heeft gesteund in mijn werk als raadslid, kiezers, mensen die in hun gebeden hebben meegeleefd met het werk dat we hier in deze raad doen. Mijn ouders, die mij stimuleerden om politiek actief te worden en me een keer naar een jeugddebat in Bleiswijk stuurden, geen idee dat ik een aantal jaren later hier zou zitten. En er iedere keer voor zorgden, tot vanavond aan toe, dat ik gevoed en wel richting een vergadering kon gaan toen ik nog thuis woonde. Dank je wel Rianne, voor je steun in de afgelopen jaren. Je kreeg een relatie met iemand met een doorgeslagen hobby, die natuurlijk veel te veel tijd kostte en waar jij je regelmatig in moest schikken. Dat zit er nu op en ik zie enorm uit naar de periode die we samen tegemoet gaan, waarin we gewoon lekker tijd voor elkaar mogen hebben. Ik ga afronden. De eerste woorden die ik als raadslid sprak waren: zo waarlijk helpe mij God almachtig. Misschien waren dit wel de mooiste woorden die ik in de afgelopen jaren heb mogen uitspreken in deze raadszaal. Vanuit dat besef heb ik de afgelopen jaren dit werk mogen doen. Dankbaar voor de kracht en energie die ik van God mocht krijgen kijk ik hierop terug. Ik wens u allen ook in de komende periode Gods zegen toe. Dank u wel.

De voorzitter: Ik begrijp dat u alle spreektijd bewaard heb tot het allerlaatst. We nemen ook afscheid namens het CDA van Hans van der Stelt. Bij Hans denk ik aan precisie en zorgvuldigheid. Maar dat is misschien wel passend voor iemand die een passend CV heeft voor een raadslid: organisatie en management van publieke organisaties. Bestuurskunde gestudeerd, dus u heeft er verstand van. Daarna directeur Bureau voor de Nationale Commissaris Digitale Overheid. Ook op het gebied van digitale dienstverlening een aanwinst voor de raad. Tegenwoordig directeur concernzaken bij de provincie Noord-Holland. Iemand die ook veel gevoel heeft voor het publieke bedrijf en dat hebben wij kunnen zien. Hans heeft een precisie, een zuinigheid in zijn keuze van woorden. Weinig woorden nodig om duidelijk te zijn over wat hij wil en dat ook naar voren te brengen. Ook vaak afzien van een tweede termijn, tenzij er nog open eindjes waren. Eigenlijk: wat ik in de eerste termijn zeg, moet maar helder zijn. Dat was het over het algemeen ook. Iemand die zijn standpunten zorgvuldig formuleert, maar ook bereid is om zijn standpunt op basis van voortschrijdend inzicht in een discussie te wijzigen. Wat dat betreft een echte democraat. Hele sterke ideeën, maar altijd open voor de discussie. Die sterke mening zagen we natuurlijk vooral in de commissie ruimte op het gebied van de woningbouw. Maar ook zijn interesse in de medemens is altijd aanwezig. En als voorzitter van de BAC in de vorige periode. Ook met Hans van der Stelt vertrekt er een bijzonder mens, die zich ingezet heeft voor de gemeenschap en die met hart en ziel en met veel kennis de raad gediend heeft. Bedankt.

De heer Ruitenbergh, CDA: Het is een beetje gek, dat ik Hans moet toespreken, terwijl hij achter mij zit. Ik spreek dan maar via het scherm, dat ik voor mij kan zien. Hans, ik vind het ontzettend fijn dat ik je nog een keer mag toespreken hier in deze raad. Een ontzettend fijne collega om mee samen te werken. Altijd nuchter, vriendelijk, heel veel kennis van zaken met ontzettend veel relativerend vermogen. Dat kunnen we af en toe goed gebruiken in deze raadszaal en ook in de fractie. Je wist zowel in onze fractievergaderingen als hier in deze zaal zeer snel tot de kern te komen, dat zei de burgemeester ook al, en je kon die kern ook op een heel eenvoudige en duidelijke manier verwoorden, wat door iedereen

heel goed te begrijpen was. Eén van je kernkwaliteiten die de burgemeester nog niet heeft aangehaald, was jouw verbindend vermogen. Juist vanwege deze kracht werd je na de verkiezingen in 2014 direct mijn steun en toeverlaat bij de coalitiebesprekingen, die ik ook nog nooit had gedaan, het was nieuw voor mij, met L3B, met Wouter en met Henk, met D66, Jeroen en Michiel en met de CU, Kees-Willem of was het André, en Ankie was er ook bij. We hadden toen vooraf allerlei spookverhalen gehoord vanuit de coalitie daarvoor, dat het met L3B ingewikkeld was, vooral met Henk Meester, dat was heel ingewikkeld. Wij dachten: dat zullen we nog weleens zien, want Hans en Henk kennen elkaar nog goed vanuit de Bleiswijkse tijd. Dat ging eigenlijk heel soepeltjes, jullie wisten elkaar direct goed te vinden. Eigenlijk ging het voortreffelijk in die tijd. Ik denk dat juist vanwege die kwaliteiten, dat jij onafhankelijk voorzitter werd van het coalitiebestuur dat wij toen regelmatig hadden, omdat je toch af en toe wat moet afstemmen. Mede dankzij jouw inbreng en stabiliteit was dat in mijn ogen een zeer succesvolle bestuursperiode, waarin we veel krachtige besluiten namen voor Lansingerland. Lansingerland werd toen ook weer stap voor stap een financieel kerngezonde gemeente. In de afgelopen raadsperiode stapte je over naar de commissie ruimte, waarin we een heel andere Hans hebben leren kennen. Uiteraard bleven de jou kenmerkende zinnen als: kan in belangrijke mate aansluiten bij de vorige sprekers, er is al veel gezegd, we kunnen ons prima vinden in het voorstel. Die bleven terugkomen. Net zoals het jou kenmerkende 1 minuutje dat je altijd te laat binnen kwam. Of het nou een fractievergadering, commissievergadering of een raadsvergadering was, onafhankelijk van het moment waarop we begonnen. Er kwam ook een veel fellere Hans naar voren, die concrete politieke doelen wist te behalen. Nuchter denkend vanuit de gewone middenklasse gezinnen en werkende mensen stelde jij dat de auto er gewoon bij hoort, of die nou elektrisch is of niet, ging jij voor voldoende parkeerplekken in Berkel centrum oost, uiteraard gratis, was jij scherp op het proces en inhoud dat gevolgd is rond het afvalbeleid en de participatie in de Driehoek Noordpolder. Al die jaren deed je dat naast een enorm drukke baan. In eerste instantie ook bij het ministerie van Binnenlandse Zaken, dat in jouw geval veel groter was dan Nederland alleen, omdat je regelmatig aan de slag mocht in de overzeese gebieden van ons koninkrijk. In tweede instantie naast een drukke baan in de directie van de provincie Noord-Holland. Ik heb er heel veel bewondering voor, dat je die drukke banen met het raadslidmaatschap en je gezin met Anita en je 4 kinderen wist te combineren. Hans, ik heb het, namens de hele fractie, een groot genoeg gevonden om 8 jaar met jou te mogen samenwerken. Namens ons allemaal ontzettend bedankt daarvoor en ik weet zeker dat we elkaar bij ALV's of andere plekken ergens hier in onze mooie gemeente nog weer tegen gaan komen.

De heer Van der Stelt, CDA: Er wordt mij hier al ingefluisterd, dat ik kan aansluiten bij vorige sprekers, maar dat zal ik niet doen. In de eerste plaats heel veel dank voor uw woorden en ook dank aan Matthijs voor zijn prachtige woorden. Ik heb het echt als een enorm voorrecht ervaren om 8 jaar lid te mogen zijn van de gemeenteraad van Lansingerland, omdat het een unieke positie is. Je wordt niet zomaar gekozen, daar moet je wat voor doen als partij. En je moet het ook iedere keer weer waarmaken. Ik vond het ook mooi om te doen, juist ook naast een baan. We hebben natuurlijk allemaal drukke werkzaamheden, maar ik heb het altijd belangrijk gevonden om iets naast mijn werk te doen en iets dicht bij huis en iets voor de lokale samenleving. Zeker als je in Den Haag werkt, afhankelijk van waar je in Den Haag werkt, maar ik zat op een kerndepartement van het ministerie van eerst Verkeer en Waterstaat, later Infrastructuur en Milieu, weer later Binnenlandse Zaken. Dan zit je op best wel grote afstand van wat er in de dagelijkse praktijk om ons heen gebeurt in de levens van mensen. Het is abstract, je praat in termen van beleidsnota's, in termen van concepten. Maar wat er echt gebeurt of wat de impact is, dat merk je bij de eerste overheid. De gemeente is de eerste overheid. Een begrip dat de laatste jaren ook steeds belangrijker is geworden en ook steeds indringender met alle taken en sores, waar de gemeente voor moet opdraaien. Dat was voor mij echt wel een leerervaring en ook een bewustwording. Hoe zuinig we moeten zijn op onze bestuurders, dan heb ik het vooral over u, het college, want ga er maar aan staan. Je wordt voortdurend het vuur aan de schenen gelegd, je krijgt niet altijd applaus, niet alleen niet vanuit de raad, maar ook niet vanuit de gemeenschap, maar zonder uw werk wordt de gemeente niet bestuurd en dat is wel nodig om, dan sluit ik toch even aan bij vorige spreker, de democratische rechtsstaat op gemeentelijk niveau goed te laten functioneren. Ik vind het ontzettend belangrijk dat het goed draait. Ik vond het ook echt een voorrecht om daarin een kleine bijdrage aan te mogen leveren. In de eerste raadsperiode was het voor mij ook nog wel een beetje abstract. Toen zat ik in de commissie algemeen bestuur en dan heb je het veel over de financiën, een beetje de hoofdmoot. Ik mocht voorzitter zijn van de BAC, de commissie voor de accountantscontrole. Dat hebben we met elkaar gedaan, daar vond ik de raad buitengewoon eensgezind in, we hebben de basis verder op orde gelegd, in ieder geval de financiële basis. De tweede periode was wat politieker, de fractievoorzitter Matthijs Ruitenbergh gaf het al aan, dat kwam ook door de wisseling van de commissie. Met de commissie ruimte heb je veel meer direct te maken met waar mensen wel en vooral ook niet tevreden mee zijn, dus daar moet je veel meer kleur bekennen. Dat vond ik best wel lastig, want ik ben inderdaad iemand die graag wat bestuurlijker op zoek gaat naar de opties en compromissen en niet zo nodig op de voorgrond. Maar wat gedaan moet worden en waar je voor staat moet je dan ook doen. Ik heb het altijd als heel plezierig en ook constructief ervaren. Hoe wij hier als raad met elkaar de degen kruisen, dat is buitengewoon fatsoenlijk, het gaat respectvol, op de inhoud en niet op de mens en zo moet het ook blijven. Als we dat

niet zouden doen, wordt het voor niemand leuk, niet voor u, niet voor het college, maar ook niet voor de raadsleden. Een ieder die hier zit, zo heb ik ook de collega's leren kennen, staat ergens voor, wil zich daar dubbel en dwars voor inzetten en zit er niet voor zichzelf. Ik hoop dat de inwoners van Lansingerland dat willen aannemen: we zitten hier voor u. Nogmaals veel dank aan de collega's, bijzonder dank aan de fractiegenoten, maar daar komen we op een later moment nog over te spreken. Nogmaals veel dank aan het college voor hun inzet, dank ook in het bijzonder aan de griffie, die kei- en keihard werkt om het allemaal in goede banen te leiden. Ik wil ook het ondersteunend personeel graag bedanken, want zij zorgen ervoor dat we het hier allemaal vol houden. Dat vond ik ook wel ingewikkeld worden de laatste periode. De duur van de vergaderingen brak mij weleens een beetje op. Ik moet ook bekennen, het is nog niet gememoreerd, maar we hebben ook 2 jaar in corona gewerkt, het valt toch ook niet mee om je werk als volksvertegenwoordiger op een goede en inspirerende manier te doen. Ik ben blij dat we zo kunnen eindigen. Ik kijk met veel plezier en dankbaarheid terug en ik wens de nieuwe raad veel plezier en succes in hun verantwoorde werk. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van der Stelt had het over de nieuwe raad. Morgen komt die voor het eerst bijeen. Dat is eigenlijk een heel bijzondere gebeurtenis, een unicum. Het is namelijk de eerste keer dat de gemeenteraad van Lansingerland vergadert zonder Matthijs Rutenberg voor het CDA. Een raadslid, die begonnen is toen de gemeenteraad van Lansingerland begon, lang, lang geleden. De heer Rutenberg is er altijd bij geweest. Toch komt het moment van vertrek. Net hebben we nog even kunnen luisteren naar Matthijs: snelle prater, snelle denker. Ik voel enige verwantschap. Mijn moeder zei ooit tegen mij, ze zei het wel vaker: leraar of dominee. Het is bij Matthijs letterlijk overgekomen, politicus hoort er ook bij. Maar het zijn de types die het de anderen graag nog een keer uitleggen. Dat bedoel ik echt in die betekenis, want hij is echt op mij van toepassing. Een snelle denker en een snelle prater. Matthijs kon ook nog weleens stevig boos zijn. Ik herinner me nog de keer dat Albert Abee mij vroeg of ik hem even wilde bellen, omdat hij nu wel heel boos was op Albert. Dat kon hij. Maar tegelijkertijd wel een heel beminnelijk mens. Het meest bijzondere vond ik dat je bij Matthijs nog weleens kon zien dat hij een binnenpretje had. Er zit een vrolijk mens met een beminnelijke uitstraling tegenover mij. Een belangrijke financiële motor in deze raad. Hij heeft zich verdiept en ingezet voor de financiële moties over de begroting, P&C cyclus, het MIP. Dat is uiteraard voor een raad ontzettend belangrijk, want het budgetrecht is één van de belangrijkste rechten die de raad heeft. Matthijs heeft de hele reeks aan carrière binnen deze raad gemaakt: raadslid, fractievoorzitter, voorzitter presidium, lid vertrouwenscommissie. Er is weinig wat Matthijs niet heeft gedaan. Hij was natuurlijk ook lijsttrekker. Meneer Rutenberg, ik wil u vragen om even naar voren te komen. Na zo'n lange periode van inzet voor de Lansingerlandse gemeenschap kan ik u zeggen, dat het Zijne Majesteit de Koning heeft behaagd u te benoemen tot lid in de Orde van Oranje Nassau. Daar horen cadeaus bij.

Mevrouw Bouman, CDA: Het wordt moeilijk praten als ik om het hoekje moet kijken naar Matthijs. Het is al gezegd vanavond: we nemen afscheid van 12 raadsleden. Allereerst wil ik al diegenen waar we vanavond afscheid van nemen bedanken voor hun inzet de afgelopen 4 jaar. En dan nu afscheid van Matthijs. Ik kijk even om de paal heen, want ik zie daar Laura zitten met de kinderen. Laura, welkom, want ook jij hebt er heel wat mee te maken gehad, omdat Matthijs natuurlijk heel vaak weg was. Matthijs, het waren bewogen jaren, zeker in deze raadsperiode met grote en moeilijke dossiers, die we allemaal ter bespreking hadden. Ik ga ze niet allemaal noemen, want ik heb maar 3 minuten de tijd gekregen van onze griffier. Hans van der Stelt zei het al: corona heeft niet het allerbeste naar voren gehaald, want we moesten van alles digitaal doen. Ik vond het drie keer niets. Ik zag de fractiegenoten niet, de commissieleden niet, de raad niet. Ik ben blij, dat we hier weer allemaal zitten, nu wel onder de omstandigheden dat we afscheid moeten nemen van een aantal mensen o.a. van jou. Een bewogen periode, zeker omdat je sinds 1 januari 2007 toen Lansingerland begon, de datum dat je begon, hier aanwezig bent geweest. Hoogtepunten, dieptepunten, we hebben ze allemaal gekend. We zijn art.12 gemeente geweest, financieel heb jij ook het nodige gedaan. Maar toch ook andere zaken zijn mij bijgebleven. Helder voor de geest staat me, dat we in 2010, we hadden het nog nooit meegemaakt, plotseling van 9 naar 6 zetels gingen. Dat heeft wat met een ieder gedaan, die toen in de fractie zat. Maar onder jouw bezielende leiding, rug recht, we gaan er weer voor. Toen zijn we weer verder gegaan. Dan is het nu maart 2022, wat we niet hadden kunnen bevroeden, dat je aan het eind van een raadsperiode toch nog geconfronteerd met het aftreden van Jan-Willem van den Beukel. Emotioneel heeft dat ons, Jan-Willem, onze fractie, maar ook jou heel veel gedaan. Emotioneel absoluut. Jou kennende: overgaan tot de orde van de dag, want er staan andere dingen te gebeuren, namelijk de verkiezingen. Als lijstduwer heb je je daar ongelooflijk voor ingezet, zowel voor als achter de schermen. Campagnevoeren, ook zoiets moois. Jij hebt er altijd een item van gemaakt. Zo hoorde ik vrij recent dat je in 2014 hem aansprak en het was zo enthousiasmerend, dat hij in 2018 raadslid werd. Hij was zelfs zover gekomen, dat hij bestuurskunde ging doen. De leraar zat toen nog steeds in je. 2018, ik zie me hier nog beneden in de hal staan. Ik had een gesprek met Laura, ze zei: de uitslag van de verkiezingen, daar gaat Matthijs weer en we hebben het al zo druk. Ja, ja, hoe zal dat gaan? Ik denk dat dit de laatste periode wel zou moeten zijn. Ja, Matthijs, het was erg druk voor je. Fractievoorzitter, lid van de commissie AB, financiën in je portefeuille. Ik heb heel veel bewondering voor je gehad, want het leek

wel of je het uit je mouw schudde, de kadernota behandeling, de begroting, alle andere financiële zaken. Wat komt er allemaal op je af als je in de commissie AB zit? Lid en voorzitter van het presidium en ook voorzitter van de vertrouwenscommissie. Al deze werkzaamheden naast een zeer drukke baan. Je hebt ook een sociaal en privéleven. Ik zie daar 3 leuke dochters op de tribune zitten. Laura, misschien dat Matthijs na vanavond wat meer thuis is, maar ik betwijfel het, want er zal zich wel iets anders voordoen, maar ik hoop het voor je. Dan kom ik terug op je voorzitterschap in de fractie. Je dossierkennis was gigantisch, zeker op financieel gebied, maar ook op andere gebieden. De commissie samenleving, de commissie ruimte. In de fractiebespreking zei Matthijs gelijk: wacht eens even, dit en dat, zus en zo. Degene die het woord moest voeren, zat erbij. Gelukkig kwam het goed en werd de inbreng door dat fractielid gedaan, maar je had altijd een zeer gedegen kennis ook van andere commissie items. In de raad was je kritisch, analytisch zeer scherp, snel reageren, digitaal of mondeling. Op een schrijven van de provincie reageerde jij direct. En scherp debatterend. Met compromissen had je geen moeite, dat bewonder ik zeer in je. Matthijs, we zullen je gaan missen, je inbreng in de fractie, in de commissies, in de raad, je bevologenheid, je inbreng aldaar. Dank voor al je inzet en de samenwerking die we in de fractie hadden. We wensen je veel goeds, fijne jaren met je gezin. Ik mag je als eerste feliciteren met je benoeming tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Je krijgt nog een klein cadeautje. In een ander gremium zullen we stilstaan bij alles waar je je voor ingezet hebt. Matthijs, bedankt.

De heer Ruitenbergh, CDA: De laatste keer dat ik het woord mag krijgen en ik neem het gewoon deze keer. Dank voor alle vriendelijke woorden. Dank Nelleke, vanaf 2007 zat jij altijd ergens naast me of voor me of achter mij. Altijd in de fractie, dat geldt ook voor Jan-Pieter en Marjolijn, vaak aan de andere kant van de raadszaal, maar ook vanaf 2007 erbij. Anderen zijn er weleens tussenuit geknepen en weer terug gekomen, maar dank aan een ieder. Ook via de burgemeester dank aan de koning voor zijn vriendelijkheid. Ontzettend bijzonder dat Laura, Sara, Sophie en Anne hier vanavond bij zijn. En ook mijn ouders, ontzettend leuk dat jullie hier vandaag bij zijn in deze raadszaal, een bijzonder moment. Ruim 15 jaar in deze gemeenteraad, ook ik was het jongste raadslid toen ik begon in 2007. Dus ik denk dat alle jongste raadsleden vandaag een keer het woord gaan voeren. In de eerste jaren kon ik onbezorgd als buitenspeler van de fractie aan de slag in de commissie samenleving, een prachtige commissie waarmee we in de ruim 7 jaren dat ik daar onderdeel van mocht zijn grote stappen hebben gezet. Niet alleen werd de verantwoordelijkheid van de gemeente in het sociaal domein steeds groter, maar ook fysiek bereikten we hele mooie resultaten met voor mij persoonlijk de nieuwbouw van zwembad De Windas als hoogtepunt. Ik had me daar als raadslid bijzonder hard voor gemaakt en er zat ook een stukje familiegeschiedenis in. Maar het allermooiste aan de commissie samenleving is het contact met de mensen uit de samenleving. Van sportverenigingen tot de muziekschool, van ouderenbonden tot en met de bibliotheek. Zoals Kees Heugens altijd zei: het is de commissie van de mensen. Mooier dan dat kan ik het niet zeggen. In 2014 en 2018 was ik lijsttrekker en het was een vreemde gewaarwording om je eigen hoofd op allerlei billboards te zien verschijnen. Het voelde bijna als een soort misplaatste zelfverering. Uiteraard om zo nu en dan foto's te krijgen in WhatsApp groepen waar ik ineens voorzien was van allerlei rare snorretjes en andere vreemde kenmerken. Na die periode van 2014, Nelleke zei het al, we waren eerst van 9 naar 6 gegaan en in de oppositie terecht gekomen, wij bleven op 6 zetels, maar het scheelde heel weinig met L3B die iets groter was geworden. Samen stonden we ervoor om een coalitie te gaan vormen. Eigenlijk kijk ik met bijzonder veel genoegen op dat proces terug. Ook op het introduceren van Albert Abbe als wethouder financiën en grondzaken. Ik was van mening dat Lansingerland op dat moment een ervaren bestuurder met kennis van zaken moest hebben en nam al het commentaar op de woonplaats van Albert voor lief. Van die keuze heb ik nooit een seconde spijt gehad. Albert heeft Lansingerland bijzonder veel goeds gebracht. Het was wrang dat we bij de verkiezingen in 2018 een zetel moesten inleveren, maar gelukkig kon Albert wel wethouder blijven en zijn karwei afmaken o.a. door de Eneco-deal waar hij op het hoogste niveau bij betrokken was. Toen Albert vertrok naar Westland heb ik Jan-Willem gevraagd om hem op te volgen. Ik weet nog goed, dat er vele weddenschappen liepen hier in het gemeentehuis over wie de opvolger van Albert zou gaan worden, maar niemand heeft het goed geraden. Het was een fractiegeheim. Ook op die stap kijk ik met heel veel voldoening terug. Jan-Willem ging met enorm veel vuur en passie aan de slag, met veel focus op groen en natuur. En hij wist het megaproject Wilderszijde door de gemeenteraad te loodsen en kwam met de uitbreiding van het Lage Bergse Bos. Prachtige resultaten. Wat er vorige maand gebeurde, verdiende jij niet, Jan-Willem. Ik ben dan ook heel blij dat de kiezers het CDA een extra zetel hebben gegeven. Ik weet dat sommige mensen weleens zeggen: de politiek is zo saai en je bereikt bijna niets, je ziet geen vooruitgang. Ik ben dat met deze mensen oneens, maar je moet wel een beetje geduld hebben. Als ik mijn ogen dicht doe en terug denk aan Lansingerland op 1 januari 2007, dan zie ik een gemeente waar de Gouden-buurtten nog niet bestonden, de Randstadrail stopte nog niet bij Berkel Westpolder, het Annie M.G. Schmidtpark en Groenzoom waren rommelige gebieden, er waren verouderde sportparken, er waren nog geen kunstgrasvelden, het zwembad was dicht, in Bleiswijk waren nog spoorbomen op de N209 om de oversteek te maken naar Zoetermeer, het cultureel centrum het Web was er nog niet, de HSL was nog een betonnen bak in aanbouw zonder treinen en zonder herrie. Zo kan ik nog wel even doorgaan. Er is in die 15 jaar ongelooflijk veel gedaan en ik vond het een eer om daar mijn steentje aan bij te mogen dragen. Maar het allermooiste vind ik dat Lansingerland nog steeds een heel krachtige gemeenschap is

met heel veel vrijwilligers, die de lokale samenleving dragen. Dat we dat ondanks alle groei hebben weten te behouden, maakt mij het meeste trots. Ik wens de 20 collega's die door gaan en de 13 nieuwe raadsleden, die morgen benoemd worden, of 21/12 ik weet het niet precies, ik wens hen ontzettend veel succes, veel werkplezier en vooral heel veel wijsheid toe om dat in de toekomst vast te houden. Dan kom ik nu bij de categorie bedanken. Uiteraard al mijn fractiegenoten van de afgelopen jaren. Ontzettend veel plezier mee beleefd, ontzettend veel leuke dingen mogen doen hier in de politiek, mooie dingen mogen bereiken. De collega-raadsleden, de ambtenaren, allemaal en uiteraard in het bijzonder de mensen van de griffie, de facilitaire dienst, de bodes, mensen die ons werk hier mogelijk maakten: ontzettend bedankt voor jullie steun, ontzettend bedankt voor de fijne samenwerking. 4 burgemeesters, 20 wethouders, ontzettend bedankt voor alles wat jullie aan Lansingerland hebben gegeven. Maar er is 1 persoon in het bijzonder, die ik extra wil bedanken, want als zij er niet was geweest, dan was mijn lokale politieke loopbaan van korte duur geweest en dat is Laura. De combinatie gezin, werk en raadslid zijn is niet makkelijk en dat kan alleen als je het samen doet. Raadslid ben je met zijn tweeën en fractievoorzitter en lijsttrekker al helemaal. Dank je wel voor alle steun en ruimte, die je mij gegeven hebt. Nelleke, iedereen mag me hieraan houden, de belofte staat: vanaf nu veel meer thuis. Dank je wel.

De voorzitter: Dan zijn we bij het afscheid van Mauriel van As. Mauriel is één van de 2 raadsleden hier voor wie het werk er echt nog niet op zat. Voor jou Mauriel, een beetje een triest moment maar ook voor ons. Bij jou past de opmerking: geboren Bleiswijker, woonachtig in Berkel. Dat past ook bij je politieke stellingname. Je hebt afgelopen verkiezingen campagne gevoerd met ruimte voor de auto, maar in de raad spande je je altijd in voor gevaarlijke verkeerssituaties. Dus ruimte en veiligheid kon jij heel goed met elkaar verbinden. Zo verbond je in feite ook 2 kernen. Je hebt een grote en belangrijke rol gespeeld bij de aanbesteding van de nieuwe accountant. De accountant heeft een heel belangrijke functie voor de gemeenteraad, daar heb je in de controle van het collegebeleid heel veel aan. Als mens hier in de raad was je een verbinder. De laatste maanden hebben we rond de Merenweg en Lange Vaart uitgebreid gezien hoe jij de raad wist te verbinden achter jouw ideeën over hoe dat woningbouwprogramma zich moest ontwikkelen. Ook belangrijk was, dat jij daar aangaf dat het feit dat de raad de touwtjes in handen nam, niet betekende dat het college slecht werk heeft gedaan, maar dat de raad doet wat de raad hoort te doen, namelijk namens de bevolking gewoon de puntjes op de i zetten. Dan zeg ik altijd: het verschil tussen wat kan en wat je wilt, dat verschil moet de raad namens de inwoners maken. Dat heb jij gedaan. Je hebt het afscheidswoordje gehouden voor de voorzitter van de commissie ruimte, niet in het besef dat je zelf weg ging, want nummer 5 leek toch redelijk veilig. Dat maakt het voor mij een klein beetje een triest moment. Maar je bent nog jong, we zien je misschien nog terug, een politieke comeback kan altijd. Ik zie je heel graag terug komen, ik wil je ontzettend bedanken voor de inspanningen die jij voor de Lansingerlandse samenleving in de afgelopen periode hebt geleverd.

De heer Machielse, VVD: Deze avond zou voor ons eigenlijk beginnen met het afscheid van Alexander. Dik 14 jaar heeft hij zich in deze raad, eerst in Berkel en de laatste jaren in Lansingerland, hard gemaakt voor een mooiere buurt, een prettigere plek om te wonen. Maar op dit moment geniet hij zelf van een prettige plek in een welverdiende vakantie en we zullen zijn afscheid als partij op een ander moment moeten doen. Daarmee kom ik bij jou, Mauriel, jouw afscheid. Er wordt vaak gezegd dat ervaring is wat je krijgt als je niet krijgt wat je wilt. Zo voelt dit voor mij ook. Wat had ik graag, wat hadden we graag nog vele jaren samen gewerkt en juist met jouw ervaring successen geboekt en behaald voor onze inwoners. We hebben je leren kennen als krachtig, scherp op de inhoud, goed voorbereid en toch kort en bondig. De ultieme combinatie zou ik haast zeggen. Die samenwerking was een genot, niet op de laatste plaats ook vanwege de enorme gezelligheid die we met elkaar hebben beleefd. Ook in de fractie stond je je mannetje, scherp op de inhoud, goed voorbereid en stevig in de discussie. Toen je benoemd werd als raadslid heb je een radio-interview gegeven bij RTV Lansingerland voor het programma iedereen toegang tot informatie, van o.a. Luuk Bergman die helaas niet meer onder ons is. Daar werd het volgende opgetekend: concreet wil Mauriel dat verkeersonveilige situaties worden aangepakt en dat er een masterplan voor verkeerscirculatie komt voor de hele gemeente. Maar Mauriel heeft ook verteld hoe hij de bewoners wil gaan vertegenwoordigen. Hij wil dit doen door gesprekken aan te gaan met mensen, zowel vanuit de mensen maar ook actief mensen benaderen. Onder meer wil hij dat doen door zelf kennis te nemen van die verkeersonveilige situaties, zoals hij dat al had gedaan op de Gemeentewerf en de Röntgenstraat en de Hoefweg in Bleiswijk. De afgelopen jaren heb je je keihard gemaakt in de commissie ruimte voor de omgevingsvisie van Lansingerland. Continu aandacht voor verkeersveiligheid gehad. De puntjes op de i gezet voor de woningbouw in Bleiswijk, keuzes voor de lange termijn. Maar ook de kleine punten, zoals de ontsluiting bij het Manneke, waar je aandacht voor bent blijven vragen. Je werk in de BAC. En misschien wel je mooiste resultaat je motie over Bleizo west. Het werd, voor zover ik terug kon gaan, de allerlangste motie ooit in de geschiedenis van Lansingerland. Die heb je op je naam staan en neemt niemand je meer af. Voor die resultaten en de samenwerking zijn we je als fractie dankbaar, maar toch vooral de manier waarop weten we te prijzen. Tientallen kopjes koffie bij inwoners, iedere woningbouwlocatie zelf gaan bekijken, alle partijen altijd spreken. Dat verbindende, waar Pieter ook over sprak, herken ik zeer. Ook iedere mail werd snel beantwoord. De discipline die je hebt, weet ik

zeer te prijzen, maar hoe je die als persoon combineert met gezelligheid kom ik zelden tegen. Vanaf dag 1 in maart 2018 heb je je met al je energie en kennis ingezet. Jij en ik, we zijn tegelijkertijd begonnen, samen geleerd en met een groot deel van de nieuwe fractie 4 jaar lang geknokt. Ik baal ervan dat het hier nu stopt als raadslid. Maar de band stopt niet. Dank voor al je inzet, we blijven kijken hoe we zo goed mogelijk de VVD kunnen vertegenwoordigen. Ik wil nu Marloes vragen om je een cadeau te overhandigen namens de fractie. Dank je wel, Mauriel.

De heer Van As, VVD: De laatste keer dat ik 'dank voorzitter' in deze hoedanigheid mag zeggen. Een triest moment hoor ik u zeggen als voorzitter. Ik heb ervan gebaald, ja. Maar ik denk: uithuilen en doorgaan, niet bij de pakken neer gaan zitten. Ik heb 4 hele mooie jaren gehad, de afgelopen jaren heel veel mogen leren. De commissie ruimte bewust gekozen, omdat ik heel graag iets direct voor inwoners wilde doen. Dat heb ik ook kunnen doen, ik ben veel buiten geweest. Ik had me voorgenomen me niet teveel mee te laten slepen in alle vergaderingen. Dat is niet gelukt, kan ik zeggen, want ik heb echt verschillende keren tot na twaalfen gezeten met de mensen uit de commissie ruimte. Gelukkig zitten we hier zonder schermen de laatste vergadering, want ik vond het digitale vergaderen ook verschrikkelijk. Toch hebben wij ons er met elkaar doorheen weten te slaan, we hebben hele goede dingen bereikt. Daar ben ik best trots op en blij om. Nu gaat er een deurtje dicht, maar wie weet welke deur er de komende tijd weer open gaat. Zo sta ik wel in het leven, uithuilen en doorgaan. Een bijzondere dank aan de collegeleden voor de fijne samenwerking, de lol die we soms ook wel hebben gehad, ook hier in de raad af en toe een onderonsje, dat was eigenlijk wel heel erg leuk. Maar ook goed samen gewerkt, we hebben elkaar goed kunnen vinden, dat vond ik heel erg prettig. Een bijzonder dankwoord aan de mensen van de griffie, ook voor de ondersteuning, dat heb ik zeer gewaardeerd en met heel veel plezier. Dank aan alle raadsleden met wie ik heb samen gewerkt. Volgens mij hebben we goede debatten gehad, soms scherp op de inhoud, maar met heel veel respect naar elkaar toe en vaak erna onder het genot van een drankje nog even napraten. Matthijs noemde de gezelligheid, dat is voor mij wel een belangrijk element, ik vind het fijn dat het herkend wordt, maar dat verbaast me niet, want we hebben veel gezellige dingen meegemaakt, o.a. een fractie-uitje naar Roemenië, kan ik me herinneren. Een bijzonder dankwoord aan mijn fractiegenoten, ik heb van jullie allemaal heel veel geleerd en met heel veel plezier samengewerkt. Het is een mooie tijd geweest, het is intensief geweest, maar we hebben Lansingerland een stukje mooier kunnen maken. Voor mij het allerbelangrijkste, een bijzonder dankwoord aan mijn vrouw Inge. Ze houdt er niet van om in de spotlight te zitten, ze zit daar, ze kent mij een beetje, ik zal niet vragen of ze opstaat. Ik hoor het in de woorden van andere raadsleden die afscheid nemen ook: het vraagt nogal wat, het raadslidmaatschap. Vooral de steun heb ik enorm gewaardeerd, dank je wel daarvoor. Ik verheug me ook, en ik weet dat jij dat ook doet, op de tijd dat we samen weer wat meer kunnen gaan doen de komende tijd, dat is een heel mooi perspectief weer, dat neem ik dan wel weer mee. Rest mij nog de nieuwe raadsleden, voor zover ze aanwezig zijn, heel veel succes te wensen, wijsheid om Lansingerland een stukje beter en mooier te maken, maar vooral ook heel veel plezier. Zorg ervoor dat je er ook plezier in hebt, want dan volgt het vanzelf wel. Dank jullie wel.

De voorzitter: Ook afscheid van de raad en van de VVD neemt Nathalie van Bakel. Bij Nathalie denk ik aan risicovolle straten en een veilige politie. Nathalie was vooral bezig op het dossier veiligheid, risicovolle straten, de toegankelijkheid voor onze brandweer, de brandweerwagens hier in het dorp. Het vertrouwen van Nathalie in de politie is groot, ze is er ook werkzaam tenslotte, dus ze kan het weten. Nathalie is een typische stille kracht. Dat weet ik uit ervaring, omdat Nathalie de persoon is die af en toe naar mij toekomt als er wat is. Ze zegt: ik maak me daar zorgen over, ik maak me daar zorgen over. En dat werkt prima. Het is heel belangrijk, dat je als gemeentebestuur samen voor een taak staat en dat hoeft niet altijd formeel. Soms is het een tip. Zeker van iemand die expertise heeft op het terrein, dat is belangrijk. Nathalie kwam ik op het schoolplein tegen, dat maakt het makkelijk, altijd veel aan gehad. Nu is het tijd voor hakken, maar het zijn hakken of gypies. Je bent van ver gekomen, Limburg, maar je bent in 2016 hier in de raad gekomen voor Marie-Louise, die het raadswerk niet langer kon combineren met haar taken bij toenmalig minister Blok. En je hebt je in de raad o.a. ook ingezet voor de beeldvorming rond vuurmerk, samen met Ineke, en andere zaken. We gaan jou ook ontzettend missen, als mens, als raadslid en ik persoonlijk ook de goede en warme contacten op het gebied van veiligheid in onze kernen. Dank je wel.

De heer Machielse, VVD: Nathalie, onder intimi toch beter bekend als my friend Nathaly. Je kwam in januari 2016 in de raad, midden in de vorige periode. Vorig jaar heb je het besluit genomen om niet terug te keren in de raad, zodat er nieuwe mensen konden toetreden. Je hebt je in die tijd voor de partij hard gemaakt in o.a. de selectiecommissie en voor de campagne. De afgelopen maanden heb je echter bij tijd en wijle spijt van deze beslissing gehad, voornamelijk omdat je nu het toch echt zover is je haast niet kan voorstellen je niet meer dagelijks gaat bezighouden met je raadswerk. Een hele verantwoordelijkheid, maar ook een hobby die weg valt en een stuk gezelligheid. En dat is geheel wederzijds. 4 jaar geleden werd je met de volgende tekst met voorkeurstemmen gekozen als nummer 3 van de VVD: ik ga mij inzetten voor een efficiënte gemeente, regels die we toch niet handhaven moeten we afschaffen, dat helpt allemaal mee om de hoge lokale lasten in toom te houden door de

dienstverlening van de gemeente te laten aansluiten op de behoefte van inwoners in de wijk. Wijkgericht werken is een mooie ontwikkeling, als mensen zich echt inzetten voor een betere wijk kunnen ze op onze steun rekenen. Je pakte daarbij de uitspraak van Kennedy: don't ask what your country can do for you, but what you can do for your country. Met die tekst heb ik je beter leren kennen in de fractie, heel inspirerend. Toch was je vaak die stille grote kracht binnen onze partij, want ik denk dat lang niet iedereen weet hoeveel Nathalie van binnen doet. Negatief gezegd, zou je kunnen zeggen: als er gedoe was, was Nathalie er altijd bij betrokken. Maar positief gezegd, zou ik natuurlijk zeggen: Nathalie zorgt voor momenten, voor beweging, voor verbetering en energie. Dan waren er natuurlijk ook mooi politieke resultaten, zoals de motie wijkgericht werken voor de promotie van buurttoezicht, je inzet op participatie, het vieren van vrijheid en de aandacht die je continu hebt gehad voor de aanrijtijden van bijvoorbeeld de hulpdiensten. Ook niet vreemd voor iemand die als keiharde professional bij de landelijke politie werkt. Die kennis nam je mee naar deze raad en dat nam je mee naar onze fractie. Maar ik wil toch ook woorden wijden aan jouw kennis en ervaring als jeugdondersteuner bij de tennisvereniging in Bergschenhoek, je inzet op de basisscholen van je kinderen. Nathalie is altijd van de partij om iets te organiseren. Al is ze liever die stille kracht dan de persoon op het podium, Nathalie zal je altijd helpen. Dan een personal note. Toen ik in 2017 bij de VVD kwam, was jij degene die me wegwijs maakte binnen de partij, die me overal introduceerde en me leerde wie wie was en waarom. Dank daarvoor. Dank voor je inzet, energie, enthousiasme de afgelopen jaren. De komende tijd ga je op zoek naar een mooie ondersteunende rol binnen de partij, want je wilt niet zonder, maar ik denk dat je ook niet meer zonder kan en daar ben ik blij mee. Namens de hele fractie hebben we nog een mooi afscheidscadeau voor je, al voelt het niet als een afscheid. Nathalie, bedankt.

Mevrouw Van Bakel, VVD: Dank u wel voorzitter en Matthijs voor deze mooie woorden. Na 6 jaar raad zit het er voor mij op, waarvan 2 jaar niet in de raadszaal door corona. Dat was voor mij toch de minst leuke periode. Politiek is voor mij ook elkaar tegenkomen in de wandelgangen en fysiek elkaar ontmoeten in de commissie en in de raad. Ik genoot ervan als we bij elkaar waren, samen in deze prachtige zaal. Samen met elkaar in debat om deze gemeente alleen maar mooier en beter te maken. Want om eerlijk te zijn: wat wonen we in een mooie gemeente, waar we prettig wonen, vele scholen binnen handbereik hebben en waar we parken hebben om te ontspannen en de centra van de dorpen de aandacht krijgen die het verdient en Bergschenhoek nu mooi wordt opgeknapt. Dat alles is in deze mooie club en hiervoor bereikt. Toch wil ik een aantal mensen in het bijzonder bedanken. Ik wil beginnen bij Eric Kampinga. Eric, je hebt mij onder je hoede genomen 6 jaar geleden en coachte mij door de mooie onderwerpen, die de commissie AB had. Ik ben je daar echt enorm dankbaar om. Niet schrikken, Jan-Pieter, ook jou wil ik bedanken, want wat mij betreft ben jij de nestor van deze raad. Wat was je een prettige voorzitter, die oog had voor iedereen en nu en dan met een vleugje humor. Je gaf mij tips na de vergadering en ik heb dat enorm gewaardeerd, dank je wel. Ed en Edwin, mijn buddy's van de commissie AB, wat hebben we het leuk gehad en wat was onze samenwerking fijn. Edwin, je bent er niet bij, maar jij wilde het dossier veiligheid en dat gaf ik met liefde aan je. Jij was toch wel de oren en ogen van de samenleving, door je connectie met Buurttoezicht wist je altijd wat er speelde. Last but not least, lieve Matthijs, of Matthew in mijn telefoon, vanaf dag 1 wisten we elkaar te vinden, was je altijd bereikbaar en hebben we vele gesprekken gevoerd over de onderwerpen die spelen, tijdens de gezellige wandelingen en natuurlijk ook tijdens de vele dagelijkse, wekelijkse borrels. Bedankt voor deze mooie tijd en bedankt voor het vertrouwen. Lieve raad en nieuwe raad, ik kijk terug op een hele mooie periode en ik wens jullie allemaal het beste in een mooie, betekenisvolle periode met de vele uitdagingen die nog voor ons liggen met name voor de inwoners van Lansingerland. Dank u wel.

De voorzitter: We nemen ook afscheid van Eric Kampinga. Een politieke puzzel zou ik hem willen noemen. Niet alleen omdat hij de politieke eindejaarspuzzel in de Heraut jaarlijks maakt, dit jaar gewonnen door mevrouw Draak, ik weet niet of daar een disclaimer had moeten staan voor fractiegenoten, de politieke eindejaarspuzzel. Maar ook af en toe een puzzel waar het verschil lag tussen een technische en een politieke vraag, maar vooral toch ook een politieke puzzel in de stukjes waarin het raadslidmaatschap opgedeeld is met tussendoor ook nog een periode als wethouder. Dat leidt tot de constatering, zoals ze zeggen bij de Olympische Spelen, de vierde plaats is eigenlijk de meest vreselijke plaats om te eindigen, want je valt net buiten de medailles. In het geval van de heer Kampinga is dat ook letterlijk het geval. Een lange carrière hier, maar mede door het dualisme net te kort. Een bewoner van het bruisende Berkel centrum, boven het honk waar L3B en VVD nog weleens huishouden. De schoolmeester van de raad en daar doe ik de heer Ruitenbergh zeker niet tekort mee, want de bijlessen worden nog altijd gegeven, terwijl de heer Ruitenbergh gekozen heeft voor het bestuur. De schoolmeester van de raad, altijd achtergrondinfo en altijd de wens die te delen in de bijdragen, net zoals de heer Jonker of de heer Meester, een bredere kijk op het politieke verhaal. En altijd een vraag. Meneer Kampinga, ik heb u zeer gewaardeerd, omdat u altijd positief naar de zaken kijkt, altijd goed gemutst, altijd geïnteresseerd in iedereen. Dank u wel voor alle inspanningen gedurende de lange periode vanaf 2007, met onderbrekingen, voor de bevolking van Lansingerland.

De heer Machielse, VVD: Voor de laatste keer vanavond, dat ik een vertrekkend raadslid van onze partij mag toespreken. We nemen vanavond ook afscheid van Eric als raadslid, onze econoom midden in de samenleving. Je hebt, Eric, met enkele tussenpozen je in 11 jaar in deze raad bijzonder verdienstelijk gemaakt. De financiën op orde, de bedrijventerreinen in de picture. Het leidde je zelfs nog kortstondig naar een eervolle functie als wethouder. De afgelopen verkiezingen heb je met een mooie plek 11 op onze lijst je keihard ingezet voor onze campagne. Je noemde jezelf nog weleens de Heintje Davids van de politiek, die altijd weer een kans zag om terug te komen. Ook als inwoner eerst van Bergschenhoek en sinds je zoon en dochter uit huis zijn als centrumbewoner van Berkel, prachtig boven de Hoogvliet met jouw Bea, sta je midden in de samenleving. Vrijwilligerswerk voor de hospice, bepaald ook geen kleine klus, doe je al jaren met verve. Ook het voorzitterschap van de Vereniging van Eigenaren in jouw deel van Berkel centrum heb je op je genomen. Dat is ook hoe wij je hebben leren kennen. Ik denk niet alleen aan je tomeloze inzet in de commissie algemeen bestuur, de commissie ruimte, de commissie samenleving, die hebt je allemaal gedaan, maar ook aan de uren in de agendacommissie en natuurlijk het algemeen bestuur van de bedrijventerreinen, dat je zo graag deed. Een harde werker ben je, waar we als partij en ik als fractievoorzitter de afgelopen periode altijd op konden rekenen. Dank daarvoor. Toch plaagde we je weleens, de eminence grise van onze partij. Historische kennis was altijd aanwezig en werd gevraagd maar ook zeker ongevraagd gedeeld, vaak met volstrekt onnodige Franse spreekwoorden, maar de inhoud was daar. De afgelopen jaren heb je jezelf een opdracht gegeven, een opdracht die nog altijd voor ons ligt. Je hebt je hard gemaakt voor arbeidsmigranten en voor flexwonen. En recentelijk nog om het nameloze plein bij 't Vierkantje te gaan vernoemen naar oud-politiecommissaris Jan Blauw. Dat is een inzet die blijft doorleven en daar spannen wij ons als fractie alleen maar meer voor in. Ook al zal je als raadslid niet direct terug komen, heb ik wel begrepen, dat je je als duo-raadslid voor onze partij graag wilt blijven inzetten. Toch een beetje Heintje Davids. Tot slot nemen we vandaag, zoals u en voorgaande sprekers reeds gedeeld hebben, afscheid van een groot aantal raadsleden. Ook de VVD neemt afscheid van 4 zeer gewaardeerde raadsleden, collega's, vrienden. Dan zijn er ook nog de duo's, ook al is dat niet expliciet vanavond, maar waar we toch afscheid van nemen. Daar wil ik nog een kort woordje aan wijden, want Edwin en Juval hebben zich de afgelopen jaren ingespannen in de commissies. Was het niet voor beter onderwijs, dan was het wel voor cameratoezicht of de APV. Namens de fractie wil ik ze heel hartelijk danken voor deze inspanning. We wensen Edwin alle goeds en een prachtige toekomst in Dordrecht, waar hij recentelijk naartoe is verhuisd. Dank Edwin, weet, dat we nog regelmatig veel lol beleven aan de documentaires die over je over onze fractie en de uitjes hebt gemaakt, op youtube te volgen. Ja Juval, ook voor jou is het niet niks om afscheid te nemen als duo-raadslid, wat je vele jaren naast een veeleisende baan en gezin met 5 dames hebt gedaan. Maar als Juval de aandacht erop had, dan was hij er altijd met een kritisch en liberaal standpunt. Dank daarvoor. Nu weer terug naar Eric. Ook al ga je ons niet verlaten, we hebben als fractie toch een mooi cadeau voor jou. Marloes zal het je overhandigen. Namens ons allemaal: bedankt.

De heer Kampinga, VVD: Op het gevaar af niet iedereen te gaan benoemen, de griffie, de collegeleden, ik heb natuurlijk heel veel meegemaakt vanaf 2007, allemaal heel hartelijk dank. Wat ik heel grappig vind, dat wil ik niet vergeten, ik hoor net dat de vader van Matthijs Ruitenbergh in de zaal zit en dat is een oud-raadslid van de VVD, volgens mij. Maar dat terzijde. Iedereen bedankt. Aan de ene kant denk je: hij doet niets liever dan ouwehoeren, maar het valt me juist heel erg zwaar, daarom heb ik ook niets voorbereid, ik ga geen dingen zitten voorlezen (...). Zonder gekheid, wat ik benoemd wil hebben is dit. Als je in de gemeenteraad komt en daarnaast zelfs het geluk hebt om wethouder te worden, dan kan je het verschil uitmaken. Ik kwam hier net binnen en keek even in Hart van Lansingerland. Waar gaat het over? Hoogvliet. Er zijn mensen die dat blokkendozen vinden, of dozen noemen, waar arbeidsmigranten werken die geautomatiseerd moeten worden. Wat lees ik nu van Hoogvliet? Een heel positief verhaal, dat ze het meest duurzame gebouw ter wereld hebben neergezet aan de A12. Ik mag heel trots zijn, je mag het navragen bij burgemeester Ewald van Vliet, voormalig, want daar was ik namelijk wethouder onder. In zijn tijd en mijn tijd hebben we het geluk gehad dat Hoogvliet hier kwam, althans, de grond kocht. Het heeft jaren geduurd voordat het werkelijk uit de grond kwam, de bakkerij enzovoorts, maar ik wil gezegd hebben, en ik ben er heel erg trots op, dat ik daar een steentje aan heb mogen bijdragen. Ik vergeet nog 1 ding, in 2010 hadden we het allemaal niet zo geweldig makkelijk als nu met Eneco-gelden en enorme algemene reserves. Nee, toen stonden we aan de rand van artikel 12. Dat kon om technische redenen niet, anders waren we het geworden. In die tijd klopte er een groot bedrijf aan uit Alphen aan de Rijn, die zei: we zitten eraan te denken om hier aan de A12 dat hele gebeuren neer te gaan zetten. Je wilt niet weten hoe blij je op zo'n moment bent, dat er weer een klein lichtpuntje komt. Laat ik het daar maar op houden. Nogmaals, iedereen heel hartelijk bedankt. Ik hoop jullie als commissielid weer tegen te komen. Dank u wel.

De voorzitter: We nemen ook afscheid van een voor mij persoonlijk heel bijzonder raadslid en mens, niet in enige plaats omdat hij voorzitter was van de vertrouwenscommissie, die mij hier heen haalde. Daar ben ik nog altijd zeer erkentelijk voor. Maar ook als mens een heel bijzondere positie bij mij inneemt. Wouter Hoppenbrouwer verlaat ook deze raad na 3 volle perioden en daarvoor een periode als duo-raadslid. Als ik het aan Lianne overlaat, dan zegt ze: met Wouter is het nooit saai. Ik zeg, en Wouter

weet dat van me: ik kan niet met hem en ik kan niet zonder hem. Een mens met 2 kanten: streng, soms word je er onrustig van, maar ook ongelooflijk trouw, loyaal en steunend. Ik kan wel uit het presidium onder Wouters voorzitterschap klappen: met Wouter ging het in het presidium ongeveer zo, hij was voorzitter, dan moeten we beslissen of het A of B wordt, hij gaf dan als eerste de fractievoorzitter van L3B het woord, dat was hij zelf, dan zei hij: nou, ik denk A. Vervolgens kwamen de andere fractievoorzitters, die zeiden B, en B, en B. Dan was hij bij Kathy en die zei B. Dan begon Wouter te kijken naar Kathy: zei ik iets verkeerd? Dat was dan die onrust, die Wouter dan kon krijgen. Als dan alle andere 8 fractievoorzitters allemaal B hadden gezegd, dan kwam Wouter weer als voorzitter en zei hij: vinden jullie dat echt? Daar begrijp ik helemaal niets van. Maar het werd wel gewoon B, want daarin was Wouter een echte democraat. Ook als hij onbegrijpelijk vond wat het standpunt van de anderen waren. Ik heb een persoonlijke, dierbare herinnering. Toen ik hier voor mijn benoeming door de raad, maar nog niet door het kabinet, voor kennismaking was, ik was hier 's middags en ik had even contact met Wouter en die zei: waar ga je eten? Ik moest hier 's avonds weer zijn, dus ik zei: ik zoek wel een restaurantje, daar ga ik wat eten. Dan is het Wouter die zei: oh nee, dat gaat niet door, dan kom je bij ons. Ik heb daar gekookt door de zonen Hoppenbrouwer heerlijk gegeten in de tuin. Dat is ook de loyaliteit die Wouter Hoppenbrouwer dan toont. Een moeilijk mens, hij kwam af en toe woedend mijn kamer binnen, maar ook een hele, hele fijne man. Ik denk dat hij dat ook in de raad elke keer toonde. Scherpe vragen, kritisch, niet vies van een stevige discussie, maar ook de weging en inbreng van anderen, luisterend naar andere partijen, afwegingen maken, uitleggen waarom hij bij zijn standpunt blijft of waarom hij van standpunt verandert. Daar maakt hij aantekeningen van. Wouter heeft eigenlijk de perfecte carrière gemaakt als raadslid. Begonnen als duo-raadslid, dan gewoon raadslid, fractievoorzitter en daarna de positie als big bencher, je blijft dan met je kennis behouden voor je fractie en helpt je opvolging weer verder en dan is het tijd om te gaan. Niet alleen ik, de raad, de inwoners, maar ik denk met name de sportverenigingen, de accommodaties, de scholen je zullen missen om al je inzet voor onze kernen. Wouter, ongelooflijk bedankt. Ik zal je hier zeer missen, maar persoonlijk zullen wij, onze gezinnen, contact houden. Mag ik jou ook even naar voren vragen. Ook jou voor al je inspanningen heeft het Zijne Majesteit de Koning behaagd je te benoemen tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

Mevrouw Gielis, L3B: Wouter, gefeliciteerd met je welverdiende lintje van de koning, het staat je heel goed. Voor ik het woord tot Wouter richt, wil ik graag meedelen, dat Don van Doorn hier heel graag had gezeten om namens L3B het woord te doen. Hij zit echter in het laatste staartje van zijn corona-quarantaine, maar hij heeft een hele dikke inbreng in deze speech gehad. Wouter, gefeliciteerd. Wouter Hoppenbrouwer is misschien wel de meest kleurrijke persoon, die de gemeenteraad van Lansingerland kent. Een bijzondere persoonlijkheid van een bijzondere partij. Wat lokale partijen kenmerkt is de individuele kleuring die iedereen met zich meebrengt. Dat laat zich niet vangen in termen als links of rechts. Over couleur locale, Wouter is in alle kernen geworteld. Altijd tot in de details de dossiers beheersend, toegankelijk voor jong en oud en Wouter spreekt zijn eigen taal. Want wie heeft er in dit huis nog nooit van Hopsiaans gehoord? L3B heeft nu de temperatuur van het badwater gemeten en constateert dat Wouter bij alles wat hij deed de belangen van de inwoners, de verenigingen en bedrijven centraal stelde. Wouter ging bij alle relevante dossiers de verschillende belangen ook persoonlijk toetsen en dat maakte vaak dat hij in zijn analyses zijn tijd en/of de collega's ver vooruit was. Met het vertrek van Wouter uit de actieve politiek ontstaat een groot gat, dat gevuld moet gaan worden door de fractie van L3B. Don heeft Wouter gevraagd of hij ook nog de komende jaren gebruik mag maken van de inzichten van Wouter om dat gat zo klein mogelijk te laten zijn en wij nog steeds onze tijd vooruit kunnen blijven. Die toezegging is gedaan en daar krijgen wij dan weer een Zwitserlevengevoel van. Don heeft het op zijn eigen toezeggingenlijst gezet en zal met eenzelfde precisie bijhouden, zoals jij alle toezeggingen die het college heeft gedaan aan ons altijd hebt bijgehouden. Wouter heeft een kritische blik, een scherpe tong, veel soms veel te veel non-verbale communicatie en een hart van goud. Dat meen ik oprecht. Hij is een toegankelijke en inspirerende persoonlijkheid. Zo'n kleurrijk persoon proberen te vangen in 3 minuten is nauwelijks of niet te doen. Don spreekt nog steeds vol bewondering over jullie wandeltochten, langs de Rotte bijvoorbeeld, waar jullie met elkaar spraken over inspiratie, achtergrond en motivaties. Don vertelde dat jullie vorig jaar langs de Rotte liepen, langs een heel mooi sluiswachtershuis in Bleiswijk. Er waren maar een paar kleine woorden van jou nodig om de eigenaar van het pand zover te krijgen om een volledige rondleiding te doen met alles erop en eraan. Dat is kenmerkend voor de manier waarop jij je hebt ingezet als raadslid, nieuwsgierig naar achtergronden, nieuwsgierig naar het verhaal, brutaal waar het moet en kwetsbaar wanneer nodig. Altijd leergierig, zorgvuldig en in verbinding met de samenleving. Zoals gezegd: er is straks een groot gat op te vullen. Namens L3B: dank voor altijd lekker jezelf Wouter te zijn. We hebben een kleinigheidje voor je, Wouter. De viooltjes zijn een hint naar een heel ver verleden. Dank je wel, Wouter. We hopen dat je samen met Jacqueline heel erg van het doosje gaat genieten en de inhoud vooral. Dank je wel.

De heer Hoppenbrouwer, L3B: Ik ben er eigenlijk wel een beetje stil van. Gelet op de voorbereiding van mijn collega's merkte ik eigenlijk, dat ik het niet had voorbereid. Thuis werd al gezegd: hoe ziet je speech eruit? Ik zei: ik bedank iedereen en verder prima zo. Maar nu begint iedereen met een hele bloemlezing, dat heb ik niet gedaan. Ik heb een paar vodjes, dus in afwijking van wat de rest heeft

gedaan met bloemlezingen over de toekomst, ga ik het anders doen. Ik begin met Jacqueline en de boys, Martijn en Tom zijn er ook bij. Meer raadsleden hebben het aangegeven: zij hebben best wel wat te verduren gehad. Er zijn allemaal onderzoeken over gemeenteraadsleden, het gaat dan om 15,2 uur per week of 16,9 uur. Het zal waarschijnlijk aan mij liggen, maar daar ga ik ruim overheen. Dat kan misschien komen doordat ik wel erg gedreven ben en alles opzoek om inzicht te krijgen in de case die voor ons ligt. Dus Jacqueline, waanzinnig bedankt. We krijgen een champoepeltje, dus dat gaat helemaal goed komen. Een paar kleine dingetjes, die ik zelf wel leuk vond. Toen ik bij L3B kwam, overigens bij Kees Heugens, ik had een aantal keren mogen inspreken vanwege de verlichting bij de tennisbanen, maar dat is niet relevant, toen zei ik: als ik kom, wil ik perse op nummer 13. Want ik had in mijn hoofd: daarna wordt het 3, daarna 1. En dat is me gelukt. Dat weet de fractie niet, maar dat heb ik wel zo weten te regelen. 13 is in de familie Hoppenbrouwer een belangrijk getal, daarna werd ik 5 en uiteindelijk nummer 30, omdat ik bewust ervoor gekozen had om ermee te stoppen. Dat heeft een aantal redenen, maar die zijn helemaal niet zo relevant, dus ik laat ze voor wat ze zijn. Erik nodigt me toch weer uit. Het heeft te maken met de griffier van Almere, die heeft mij getriggerd. Die zei in zijn afscheidsspeech: het jammere van de gemeentewereld is, dat het steeds meer een uitvoeringsorgaan is van het rijk. Steeds meer taken van het rijk komen naar de gemeente. Als het te complex wordt, gaat het naar gemeenschappelijke regelingen, daar hebben we hier ook een hele werkgroep over gehad. Ik hoop overigens nog dat het uitgevoerd gaat worden, want ik heb er niets meer over terug gezien sindsdien, sinds die bestuursadviseur weg is. Gemeenschappelijke regelingen en raad, daar hebben we geen controle op. Dus het speelveld om leuke dingen voor de inwoners te doen wordt steeds kleiner. Dat was voor mij wel de druppel: waarom zit ik nou te buffelen elke week 20 uur? Dat was de reden voor mij om een andere weg in te slaan. Er is in Lansingerland voldoende vrijwilligerswerk aanwezig om op te pakken. We natuurlijk reteleuke verhalen. Leon verwees even naar het voorzitterschap vertrouwenscommissie. Ik moet Leon ook wel een compliment geven, als het knallen was tussen de fractievoorzitters, ik mag niet teveel zeggen anders bedrijf ik een misdrijf, maar het was wel Leon die dan de sfeer weer maakte, en de lentebokjes. Hij zorgde wel voor humor, dat was fijn. Maar ook Simon, Marjolein had getipt: ga eens met Fortuyn praten. Die kwam netjes bij de TU Delft in mijn kamer. Het klinkt raar voor een man, maar het was liefde op het eerste gezicht. De eerste paar jaar zeker, daarna een klein dipje omdat ik vond dat je teveel bestuurder werd, maar geeft niet, we zijn nog steeds gek op elkaar en dat houden we zeker vast. Ik heb nog 1 wens, Marjolein heeft er al 2 genoemd. Ik hoop, dat er nog een aantal Hopsiaanse uitspraken, ook bij de nieuwe raad, weer terug zullen komen. Meneer Muis gebruikt het al regelmatig, meneer Markus heb ik ook al een keer betrap, maar ik zet mijn geld op meneer Muis, dat hij er het meest gebruik van gaat maken. De stand van het gewas hebben we gehad, de temperatuur van het badwater is geweest. Maar vergeet niet het Zwitserlevengevoel, maar de klapper is, meneer Dieleman begon erover: ik hoop wel dat je het hebt over de kip die over de kippensoep vloog. Soms zijn stukken in de raad zo inhoudsloos, zonder inhoud. Dan is de kip over de soep gevlogen. Even voor het publiek, ik ben geen Zweedse kok, maar dat zijn wel zaken die het wel lolig maken. Ik ga afsluiten. Ik dank uiteraard mijn fractie en het bestuur van L3B dat ze mij de kans gegeven hebben. Als ze teveel naar mijn non-verbale communicatie kijken, dat moeten we echt niet willen, ik weet het, het is een zwak punt, ik denk dat ik het mijn graf in neem, het gaat nooit meer weg, ik doe er alles aan. JP was laatst in Bleiswijk, een laatste anekdote, in Bleiswijk had ik ook zo'n donkere kop en ik was het eigenlijk spuugzat. Dus op een gegeven ogenblik nam hij een masker mee. Toen zei hij: als jij nou zo doorgaat, zet je gewoon dat masker op. Hij heeft me een carnavalsmasker gegeven en die moest ik dan naar de fractie meenemen, omdat hij dacht: ik ga niet tegen die rotkop aan zitten kijken. Ik realiseer me ook, lessons learned, ik bereik er ook echt niet alles mee, maar het zit in mijn systeem. Dat gaan jullie waarschijnlijk niet missen, andere dingen misschien wel, maar dat donkere zeker niet. Marloes zat ook weleens zo, dat ik dacht: oh Wout, even rechtop zitten. De bedankjes nog even. Ik heb de fractie gehad en het bestuur. Griffie uiteraard, collega's, ambtelijk apparaat. Een klein rotopmerkinkje misschien toch nog even: ambtelijk apparaat, lieve mensen, maar de raad is het hoofd van de gemeente. Een goed verstaander weet wat ik daarmee bedoel en ik ben daarin gesteund door de heer Meester, die heel vaak tegen me zei: dat moeten ze heel goed in de gaten houden. Dus dank, Hare Majesteit ook. Oh, Zijne Majesteit. Als jullie een emailadres hebben, zal ik hem nog even bedanken. Lieve mensen, dank allemaal. Ik zal jullie zeker missen. Ik denk niet dat het de laatste keer is dat de burgemeester mij het woord gaat geven, want ik ga vast en zeker een paar keer inspreken, dat heb ik mij al voorgenomen, over zaken die nu al spelen. Nog grappig: ik heb nog 1 technische vraag ingeleverd op vrijdag en op maandag had ik al een antwoord. Dat heb ik echt nog nooit meegemaakt, dat ging over de padelbanen van TOGB, dat was echt geweldig. Maar nu stop ik, want we hebben nog een avond te gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dan gaan we naar iemand die ik zou willen kenschetsen als kort van stof, maar met veel oog voor detail. Georgine Zwinkels verlaat ook deze raad. Met Georgine gaat er een echt mensenmens weg. Altijd aandacht voor de inwoners, een brede interesse in mensen. We komen elkaar ook vaak tegen bij gelegenheden waar veel mensen zijn. Een warm mens, die zich inspant voor de samenleving en niet alleen als raadslid. Ik kan hetzelfde zeggen als wat ik bij Hans van der Stelt zei: helder in de eerste termijn en zelden een tweede termijn nodig. Goed voorbereid op de onderwerpen, onderzoek ter plaatse doen en uiteindelijk een heldere inbreng. Ik vrees alleen dat je mij voor altijd waakzaam maakt voortaan

als ik door het Rottemereengebied fiets, want de term mamill zal me altijd bijblijven uit jouw raadvragen, zoals iedere man die hier door het Bergse Bos fietst voortaan dat stigma moet meedragen: middle aged men in lycra in het Bergse Bos zijn de vijand van mevrouw Zwinkels. Niet de uitdrukking, maar de raadvragen waren erover. Ja, ik behoor daar ook toe. Die draag ik met me mee altijd als ik langs de Rotte fiets, dan zal ik vermoeden dat achter de boom Georgine Zwinkels staat. Ik zal met veel plezier aan je denken en hoop je nog vaak te zien. Georgine, dank voor al jouw inspanningen de afgelopen 2 perioden in de raad van Lansingerland.

Mevrouw Gielis, L3B: Tja, Georgine. Had ik al gezegd, hè, vandaag: mooie lippenstift. 29 maart 2022 zal voor L3B de geschiedenis ingaan als een zeer bijzondere dag. We nemen vandaag afscheid van 3 heel bijzondere lokale persoonlijkheden, die van grote waarde zijn geweest voor onze partij en de leefbaarheid in Lansingerland en nu weer een afscheid van een bijzondere dame. Georgine is een op en top lokale dame, die met haar eigen unieke wijze inhoud en kleur heeft gegeven aan L3B. Georgine heeft ons laten zien, dat een warme inbedding in het verenigingsleven en in het vrijwilligerswerk ervoor zorgt dat je de verhalen van de straat naar de fractie en daarmee naar de politieke agenda kunt brengen. Georgine kon bij de te nemen besluiten, zeker in de commissie, het verhaal dat op straat rond ging met de fractie delen en daarmee discussies in een ander perspectief plaatsen. Altijd positief, oprecht denkend vanuit de verbinding. Georgine, jouw inbreng gaan we in de fractie zeker missen. Want hoewel L3B het imago heeft dat al onze vergaderingen in gemoedelijkheid, vrede en liefde verlopen, durf ik hier wel te verklappen dat dat niet altijd zo is. Sterker nog, het kan er in deze rechttoe rechtaan fractie soms stevig aan toe gaan. Juist op die momenten, als de spanning piekte, dan was jij er om net die ene juiste opmerking te maken om de vrijgekomen passie weer in goede banen te leiden. Wie denkt dat vanuit de verbinding werken en denken betekent dat Georgine haar mannetje niet stond, komt van een koude kermis thuis. Denk maar eens aan haar bijdrage m.b.t. de veiligheid van de rotondes op de Boterdorpseweg. Of de bestemmingsplannen voor de Kruisweg en Noordeindseweg. Ja, 3 minuten zijn kort, veel te kort om je te bedanken voor alles wat je gedaan hebt. Vandaag eindigt na 8 jaar jouw politieke loopbaan, maar je kunt niet stil zitten, dus ben je alweer aan een nieuwe uitdaging begonnen als voorzitter van KBO Berkel en Rodenrijs. Ze gaan daar zeker van jou genieten. Wij zijn dankbaar voor de inzichten die je ons hebt gegeven. Later dit jaar zullen we nog eens feestelijk stilstaan bij hetgeen vertrekkende raadsleden van L3B hebben bereikt. We wensen jou en Piet een gezonde toekomst en we gaan elkaar zeker nog spreken. Dank je wel voor alles. Ook voor jou hebben we een leuk bedankje. Geniet samen met Piet.

Mevrouw Zwinkeis, L3B: Wij hebben 5 minuten spreektijd zonder interrupties. Dat is anders alleen voorbehouden aan de sprekers. In deze jaren hebben we sprekers gehad, die regelmatig kwamen en hun doen geheel of deels of nog niet bereikt hebben. Ik denk bijvoorbeeld aan de HSL, de A16 en het vliegveld. Bewondering voor deze mensen. Dan de mooie woorden van de burgemeester, de vice-fractievoorzitter. De fractievoorzitter heeft mij vandaag gebeld, dat waren ook mooie woorden. Mooie woorden horen bij een afscheid. Of dit nu een afscheid is van je werk, van je vrijwilligerswerk of van het leven zelf is, ik heb nog nooit meegemaakt dat het anders is. Ineens is alles goed. Er is een tv-spotje en misschien hebben mijn mederaadsleden dat nog nooit gezien, want voor raadsleden is het stukken lezen of vergaderen. Maar in dat spotje van een uitvaartverzekering wordt erop aangedrongen om juist iets aardigs te zeggen bij het leven. Misschien moet dat ook meer in de raad. Af en toe een vriendelijk woord en interesse in elkaar, niet alleen in je eigen fractie, maar ook in de andere. Uiteindelijk zijn er weken dat je je mederaadsleden vaker ziet dan je familie. Vandaag en vorige week mocht ik jureren bij Op weg naar het Lagerhuis, een debatwedstrijd voor middelbare scholieren. De finale wordt uitgezonden op tv. Het is knap hoe goed deze jonge mensen kunnen debatteren en hoe ze reageren op de argumenten van de anderen en ook deze proberen te weerleggen. Binnen de raad is het vaak een herhalen van een eigen mening, waardoor er geen goed debat ontstaat. Ik kan mij herinneren, dat we een keer een debatmiddag hebben gehad. Het zou mooi zijn als de griffie dit weer op zou willen pakken. In de afgelopen jaren is er veel gebeurd. Binnen de commissie ruimte zijn dat duidelijk waar te nemen zaken, ik noem er een paar: ontwikkeling van de gouden buurten, de Hordijklocatie, het fietspad langs het dijkje, we moesten heel veel geduld hebben voordat het er lag, de rotonde en last but not least Wilderszijde. Deze ontwikkeling kan ik in de toekomst volgen vanuit mijn raam en ik hoop dat ze niet al te snel gaan. Uitdagingen voor de nieuwe raad zijn er genoeg o.a. de Driehoek Noordpolder, Bleizo, N209 en de woningbouw of moet ik zeggen de huisvesting? Zeker voor onze inwoners en specifiek de jeugd en de ouderen. Maar ook de asielgerechtigden, de arbeidsmigranten, de vluchtelingen uit Afghanistan en nu ook de vluchtelingen uit Oekraïne. Met de hoge kosten voor materialen wordt het niet gemakkelijker om te gaan bouwen. Ook wil ik WIJ feliciteren met hun winst van 4 zetels. Waren die naar L3B gegaan, dan had ik waarschijnlijk vanavond geen afscheid genomen. Bij een avond als deze hoort ook een dankwoord. Wie wil ik bedanken? De voorzitter van de raad en de voorzitter van de commissie ruimte, het waren lange, lange, lange vergaderingen. De griffie en speciale dank aan Marijke Walhout. Nelleke, wil jij dat overbrengen? De bode Zederic, altijd bezig, altijd vriendelijk. Mijn fractie en speciaal Jan-Pieter, we hebben alle jaren samen in de commissie ruimte gezeten. Dan ga ik nog iemand noemen en dat is Mark Top, nee, geen raadslid maar de fractiesecretaris en technisch voorzitter van de fractie. Marjolein zei net dat het

weleens kon stormen bij ons in de fractie, en ik neem aan dat het bij de andere fracties ook weleens stormt, ze zitten allemaal heel braaf te kijken van: bij ons is dat niet zo, bij ons alleen maar vrede. Maar ik moet zeggen: ik heb echt bewondering voor Mark, hoe hij de fractievergaderingen in goede banen leidde. Dan wil ik natuurlijk ook mijn man bedanken voor zijn begrip als het weer eens heel laat geworden was. De heftige discussies thuis hadden we eigenlijk alleen maar over de politiek. Ik ben dankbaar voor mijn periode hier in de raad, ik ben dankbaar dat ik mensen heb leren kennen, waar ik van geleerd heb, want je leert van iedereen die kent. Dan heb ik nog één tip voor de raadsleden: integriteit is belangrijk, maar behoud ook je eigen integriteit. Dat kan moeilijk zijn als het om reële zaken gaat, maar blijf bij jezelf. Rest mij de nieuwe raad en het nieuwe college heel veel wijsheid toe te wensen.

De voorzitter: Dan komen we aan bij de nestor van de raad, want we nemen ook afscheid van het raadslid Henk Meester van L3B. Daar passen wat mij betreft de woorden bij: diepe gronden. Want Henk is ook de filosoof van de raad. Vaak een interessante quote of opmerking bij zijn wijze woorden. Hij heeft door de jaren heen, dat is een lange periode, niet alleen vanaf 2010 tot 2022 3 volle perioden in de raad van Lansingerland, maar ook van 2002 tot 2006 in de raad van Bleiswijk, alle 4 de commissies in deze raad gedaan, maar het langst in de commissie AB, eindigend in de commissie ruimte. Lang financieel woordvoerder van L3B en ook nauw betrokken bij de aanbesteding van de accountant en natuurlijk bij de nieuwe directeur van de Rotterdamse rekenkamer. Belangrijke instituties voor controlewerk van de raad. Ook een uitdrukking van het vertrouwen dat de raad in Henk Meester had als hun vertegenwoordiger. Hij spande zich veel in, vond ook alles goed qua tijd, maar er moest wel thuis gegeten worden, er waren grenzen. We zien Henk nu even lachen, maar je moest hem even kennen om zijn gevoel voor humor aan te voelen en te leren waarderen en begrijpen. Een man met een heel groot rechtvaardigheidsgevoel. Voor een ieder die nog beweert dat ouderen niet met de digitale wereld kunnen omgaan, het was misschien even wennen, maar er waren er meer die moesten wennen aan digitaal vergaderen, maar uiteindelijk ging het van een leien dakje de afgelopen 2 jaar. Volgens mij toont de heer Meester maar weer eens aan: je bent nooit te oud om te leren. Wel kom je op een gegeven moment op een leeftijd dat stoppen echt moet gaan gebeuren. Ik wil graag de heer Meester na zijn lange inspanningen ten bate van Bleiswijk en Lansingerland ook even naar voren vragen. Meneer Meester, ook in uw geval heeft het Zijne Majesteit de Koning behaagd u te benoemen tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

Mevrouw Gielis, L3B: Henk, last but not least. Allereerst wil ik je vanaf deze plek namens het hele team van L3B heel erg feliciteren met je koninklijke onderscheiding. Hij staat jou heel goed. Ja Henk, politieke kleuring. Toen wij vorige week in dit huis de verkiezingsuitslag hoorden duiden, werd er gesteld dat het midden heeft gewonnen en rechts conservatief heeft verloren. L3B constateerde met een glimlach, dat er landelijk lokaal actieve partijen nog steeds niet goed snappen waar ze een echte lokale partij moeten plaatsen. Als eerder gezegd: lokaal vat je niet samen in termen als rechts of links. Henk Meester is tegenwoordig een super lokaal mens. Henk Meester, de ervaren nestor, tevens het financiële geweten van deze gemeenteraad en vooral van de fractie van L3B. Kort, bondig en to the point in je openbare spreekbeurten, maar in de fractie kon je er weleens goed voor gaan zitten om je onuitputtelijke kennis met ons te delen. En gelukkig gaat dat allemaal niet verloren voor deze raad. Henk, met het noemen van alleen je financiële kennis zouden we je ernstig tekort doen. Overigens heeft Don wel altijd dankbaar gebruik gemaakt van jouw status in de gemeenteraad. Hij hoefde immers als niet financieel deskundige alleen maar te zeggen dat de begroting in financiële zin Henk Meester-proof moest zijn. Dat is een signaal dat door iedereen serieus werd genomen. Er zit iemand naast mij heel instemmend te knikken. Maar ik wil vooral ook de andere kant van Henk belichten. Henk heeft namelijk over bijna ieder onderwerp wel iets gelezen en specifiek op gestudeerd, er iets over opgepikt bij een lezing of iets gehoord uit een publicatie. Henk, ik gaf het eerder al aan, dat je die inzichten niet voor jezelf hield, maar je hebt ze ook gevraagd en ongevraagd met ons gedeeld. Daarnaast heeft Henk ook een heel duidelijke opvatting over het dualisme en de mate waarin je bij het besturen van een gemeente afspraken moet vastleggen. Van het eerste is Henk een fervent voorstander, met maar 1 plek waar politiek bedreven moet worden: in de raadszaal en niet in de gangen van het gemeentehuis. Naast het technische raadswerk staat Henk ook midden in de samenleving samen met Sofie. Zo wisten de jongeren in Lansingerland hem snel te vinden toen zij vonden dat de ruimte beschikbaar zou stellen voor tiny houses. Ook wisten de inwoners aan de Rotte hem heel snel te vinden toen zij zich niet gehoord voelden bij de verzakking van hun woningen. Ook voor jou geldt: 3 minuten zijn kort. Kortom: Henk is een veelzijdig mens, die zeker heel veel kleuring aan L3B heeft gegeven. Henk, dank voor al je kennis en wijze lessen. Wij kijken uit naar een andere samenwerking, we spreken je heel graag weer in de toekomst. Wij danken ook alle vertrekkende raadsleden en wensen jullie allemaal veel succes in de toekomst. Met speciale dank aan Georgine, Wouter en Henk, wij zijn super trots op jullie, dank je wel. En Henk, ook voor jou hebben we uiteraard hetzelfde kleinigheidje om je te bedanken en waar je Sofie mee kunt bedanken als je thuis komt.

De voorzitter: Ik geef zo het woord aan de heer Meester, die als nestor van de raad alle vertrekkende raadsleden zal toespreken.

De heer Meester, L3B: Mijn voorganger als nestor was Kees Heugens. Kees heeft de gewoonte geïntroduceerd dat bij het afscheid van de raad de nestor een toespraak houdt. Dat heb ik in 2018 ook gedaan. Ik was van plan om dat nu ook weer te doen en ik had er een toespraak op voorbereid, maar toen kreeg ik door dat het op dit tijdstip zou zijn en ik denk dat er nu niemand meer geïnteresseerd is naar al die toespraken in een beschouwende verhandeling. Dus ik heb de tekst van de toespraak thuis gelaten, mijn vrouw is daarbij ook thuis gebleven, want die wilde alleen maar komen als ik zou spreken. Ik zal nu niet te lang spreken, want anders heeft zij het gevoel dat ik haar beduvel heb. Helaas, ik heb geprobeerd de griffier ervan te overtuigen dat ik eerder het verhaal moest houden, maar helaas, hij heeft zijn voet stijf gehouden. Ik wil toch wel enkele dingen noemen, wat luchtigere zaken. De heer Ruitenberg was een uitstekende voorzitter van de commissie geloofsbrieven, dat was heel snel gebeurd. Ik heb ook ooit in de commissie voor de geloofsbrieven gezeten en dat duurde heel lang, want ik vond een fout. Men had vergeten om iemand die hoger op de lijst stond te vragen of hij misschien niet toch in de raad wilde zitten. Het was wel bekend dat hij het niet wilde, maar goed. Ik moet nu een beetje improviseren, want ik had er niet op gerekend dat ik wat moet zeggen. Ik noemde de heer Fortuyn nog even. In de tijd dat ik hier in de raad heb gezeten, hebben we 6 wethouders financiën gehad. Daarvan zijn er 4 voortijdig vertrokken. Ik heb de heer Fortuyn toegewenst, dat hij niet voortijdig zou vertrekken, dus dat hij die 4 zou volgen. Verder nog een opmerking, wat ik altijd heel raadselachtig heb gevonden, ik probeer altijd dingen te snappen, maar één van de meest raadselachtige dingen vind ik wel de verandering in de huisstijl. Er zit een vreemd grijs trapezium onder aan het briefpapier en ik heb nooit begrepen wat daar de bedoeling van was. Ik ga er wel van uit, dat het een hoop geld gekost heeft. Hartelijk dank voor de vriendelijke woorden en bedankt ook voor de onderscheiding. Ik moet wel zeggen, u heeft blijkbaar niet met mijn vrouw overlegd, want anders had u te horen gekregen, dat ik het eigenlijk niet wil. Maar ik accepteer hem nu, want mijn vrouw zou het mij kwalijk nemen als ik hem weigerde. In mijn leven heb ik 2 erelidmaatschappen gekregen en het verschil met het lintje is dat je erelidmaatschappen krijgt van mensen die je kennen en die ook weten wat je gedaan hebt. De koning kent mij niet en weet ook niet wat ik gedaan heb, dus die erelidmaatschappen spreken me toch wat meer aan. Maar goed, mijn vrouw zal hier blij mee zijn. Ik dank de voorzitter voor zijn mooie woorden en ook van Marjolein vind ik dat zij uitstekend gesproken heeft. Ik vind het altijd lastig om dit soort lofredes aan te horen. Ja, Wouter kijkt op zijn horloge, maar ik heb meer minuten. Toen ik ooit bij een werkgever weg ging, heb ik het voor elkaar gekregen dat er geen toespraken gehouden werden. Ik moest wel een receptie omdat ik allerlei relaties had met externen, eigenlijk wilde ik ook geen cadeaus en dat soort dingen, maar toen werd mijn secretaresse gebeld door een zakelijke relatie die wist dat ik daar niet zo van hield, dus hij vroeg: weet jij nog iets wat we hem zouden kunnen geven? Toen heeft zij gezegd: geef hem iets wat geen waarde heeft. Toen kreeg ik een guinness book of records. Ik heb het nog ergens thuis, maar ik heb er nooit in gekeken. Ik laat het hierbij, anders duurt het veel te lang, want ik wil u niet afhouden van de borrel. Nogmaals hartelijk dank, iedereen bedankt voor de prettige samenwerking. Ik wil toch Zederic even speciaal noemen en de dames van de griffie, die ons altijd zeer geholpen hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan komt het echte moment van afscheid en het einde van deze raad breekt dan aan. Ik zou nog een aantal woorden tot u kunnen spreken en ik zou me kunnen aansluiten bij wat de heer Ruitenberg heeft gezegd: er is de afgelopen 15 jaar door de verschillende raden en ook door u veel bereikt. Of wat de heer Jonker heeft gezegd: u laat Lansingerland iets beter achter dan u het aangetroffen heeft. Ik zou ook iets kunnen zeggen over de inspanningen die het kost, ook op het thuisvlak, maar misschien is het beter als de inwoners dit zelf doen, die het van dichtbij hebben meegemaakt wat het raadswerk betekent. Ik vraag mevrouw Trompetter het woord te nemen.

Mevrouw Trompetter: Goedenavond allemaal, beste aanwezigen, ik beloof echt dat ik het binnen de 3 minuten houd. Mijn naam is Jacqueline Trompetter, ik ben de partner van Wouter. Voor wie mij wel kent: zij vallen waarschijnlijk allemaal van hun stoel dat ik hier ben en dit woordje houd. Ik vind het heel fijn dat ik de gelegenheid heb gekregen om u vanavond te mogen toespreken en met name de vertrekkende raadsleden. 16 jaar geleden leerde ik Wouter kennen en hij vertelde al heel snel over de gesprekken die hij met Kees Heugens had, de buurman destijds, over de politiek. Het was ook Kees die hem heeft overgehaald om lid te worden van L3B en om uiteindelijk raadslid te worden. Het was een beslissing die veel impact op zijn leven heeft gehad, op het leven van de jongens Tom en Martijn en ook op onze relatie. Voor jullie staat een vrouw die vol trots kijkt naar hoe Wouter invulling heeft gegeven aan deze verantwoordelijke rol. De vele vergaderingen voorbereiden en bijwonen en de dikke dossiers die hij in zijn raadskamer thuis doorgespit heeft. De gesprekken die hij met vele inwoners heeft gehad, omdat hij ook verbinding met inwoners ontzettend belangrijk vindt en vond. Wouter deed het raadswerk met heel veel energie en met passie. Dat geldt niet alleen voor Wouter. De raadsleden die hier vanavond afscheid nemen hebben dit jarenlang ook gedaan. Partners, familieleden en vrienden herkennen dit ongetwijfeld allemaal. Ik denk dat in vele huiskamers de vraag iedere keer langs komt: wat ga je nu toch met al die tijd doen, die jullie over hebben? Bij ons in ieder geval wel. Dat is de reden waarom ik hier voor jullie sta. Niet alleen als trotse partner, maar ook als inwoner van de gemeente Lansingerland. Ik ben er getuige van geweest, ik heb gezien en ervaren dat het werk dat jullie als raadsleden verrichten en

de verantwoordelijkheden die jullie op je schouder hebben en de tijd die jullie erin steken vaak niet op waarde wordt geschat. Gedoe en klachten komen bij jullie terecht. Maar complimenten en waardering voor wat goed gaat zijn schaars. Als inwoner van de gemeente Lansingerland wil ik de raad, die de komende 4 jaar aan de slag gaat veel succes wensen en wijsheid. En de vertrekkende raadsleden wil ik bedanken voor al het werk dat jullie verzet hebben. Ik ben blij dat er mensen zijn zoals jullie die tijd aan het raadswerk willen besteden en de verantwoordelijkheid hebben genomen die veel anderen gewoon niet op hun schouders willen nemen. Een hele diepe buiging voor jullie, veel respect en bedankt.

De voorzitter: Ik spreek als voorzitter mijn grote waardering uit voor het werk de afgelopen 4 jaar verricht door deze 33 raadsleden. Een aantal zie ik morgen terug, een aantal ook niet. De raad gaat verder morgen. Ik beëindig dit agendapunt.

8. Hamerstukken:

8.a bekrachtiging geheimhouding (indien van toepassing)

De voorzitter: We hebben nog de hamerstukken. Ik geloof niet dat er wat achter zat verder.

9. Sluiting

De voorzitter, om 22.40 uur: We gaan naar de borrel toe. Ik sluit de vergadering Dank allemaal.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 30 maart 2022.

griffier,

Drs. Bert Schouten

Verslag opgesteld door Marianne Jansen, Lothassa Secretarie, met behulp van geluidsopname.